

Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia „Krajowego planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii”.

(Nr w Wykazie Prac Legislacyjnych i Programowych Rady Ministrów ID202)

1. Informacje ogólne

Zgodnie z § 36 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979) projekty założeń projektów ustaw, projekty ustaw lub projekty rozporządzeń przedstawia się do konsultacji publicznych, w tym konsultacji z organizacjami społecznymi lub innymi zainteresowanymi podmiotami albo instytucjami w celu przedstawienia ich stanowiska. Przepisy stosuje się odpowiednio do projektów dokumentów rządowych innych niż wymienione powyżej.

Informacja o projekcie

Upoważnienie ustawowe do opracowania *Krajowego planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii*, zwanego dalej *Krajowym planem*, znalazło się w rozdziale 5, w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o *charakterystyce energetycznej budynków* (Dz. U. poz. 1200).

Kluczowym celem stworzenia *Krajowego planu* jest zdefiniowanie budynku o niskim zużyciu energii w Polsce przy uwzględnieniu stanu istniejącej zabudowy oraz możliwych do osiągnięcia i jednocześnie uzasadnionych finansowo środków poprawy efektywności energetycznej, które to pojęcie będzie utożsamiane z budynkiem o niemal zerowym zużyciu energii, jakiego definicja pojawia się w dyrektywie.

Jednocześnie opracowanie dokumentu ma przyczynić się do wypełnienia art. 9 ust. 1 dyrektywy, zgodnie z którym Państwa członkowskie zapewniają, aby:

- a) do dnia 31 grudnia 2020 r. wszystkie nowe budynki były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii; oraz
- b) po dniu 31 grudnia 2018 r. nowe budynki zajmowane przez władze publiczne oraz będące ich własnością były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii.

2. Cel konsultacji

Celem konsultacji, które rozpoczęły się dnia 22 października 2014 r. było zapewnienie społeczeństwu możliwości wyrażenia opinii nt. projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia „Krajowego planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii”. (Nr w Wykazie Prac Legislacyjnych i Programowych Rady Ministrów ID202).

3. Przebieg konsultacji

Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia „Krajowego planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii”, zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 167) i art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.), został przekazany do zaopiniowania przez następujące związki zawodowe i organizacje pracodawców (termin przewidziany na konsultacje wynosił 30 dni):

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy "Solidarność" (NSZZ "Solidarność");
- 3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ);
- 4) Business Centre Club – Związek Pracodawców (BCC-ZP);
- 5) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych "Lewiatan" (PKPP "Lewiatan");
- 7) Związek Rzemiosła Polskiego ZRP.

Jednocześnie projekt dnia 22 października 2014 r. został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, a następnie przesłany do konsultacji publicznych do następujących instytucji (termin przewidziany na konsultacje wynosił 21 dni):

- 1) Bank Gospodarstwa Krajowego
- 2) Centralny Ośrodek Chłodnictwa "COCH" w Krakowie Spółka z o.o.
- 3) Fundacja Poszanowania Energii
- 4) Główny Instytut Górnictwa
- 5) Instytut Energetyki Oddział Techniki Grzewczej i Sanitarnej
- 6) Instytut na rzecz Ekorozwoju
- 7) Instytut Nafty i Gazu – Państwowy Instytut Badawczy
- 8) Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie
- 9) Izba Gospodarcza Gazownictwa
- 10) Izba Projektowania Budowlanego
- 11) Konfederacja Budownictwa i Nieruchomości
- 12) Korporacja Kominiarzy Polskich – Zarząd Główny
- 13) Korporacja Przedsiębiorców Budowlanych „KPB UNI-BUD”
- 14) Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A.
- 15) Krajowa Izba Architektów RP
- 16) Krajowa Izba Gospodarcza
- 17) Krajowa Izba Gospodarcza Chłodnictwa i Klimatyzacji
- 18) Krajowa Izba Urbanistów
- 19) Krajowe Forum Chłodnictwa – Związek Pracodawców
- 20) Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP
- 21) Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie Zarządców Nieruchomości
- 22) Mazowieckie Stowarzyszenie Certyfikatorów Energetycznych
- 23) Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A
- 24) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- 25) Ogólnokrajowe Stowarzyszenie „Poszanowanie Energii i Środowiska" SAPE-Polska
- 26) Ogólnopolska Izba Gospodarki Nieruchomościami w Gdańsku
- 27) Ogólnopolska Izba Gospodarcza Towarzystwa Budownictwa Społecznego
- 28) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Firm Tynkarskich
- 29) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kominki Polskie
- 30) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Producentów Zabezpieczeń Przeciwożarowych i Sprzętu Ratowniczego
- 31) Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum Sp. z o.o.
- 32) Politechnika Białostocka
- 33) Politechnika Gdańska
- 34) Politechnika Krakowska
- 35) Politechnika Poznańska
- 36) Politechnika Śląska
- 37) Politechnika Warszawska
- 38) Politechnika Wrocławska
- 39) Polska Federacja Organizacji Zarządców i Administratorów Nieruchomości
- 40) Polska Federacja Zarządców Nieruchomości
- 41) Polska Izba Gospodarcza Towarzystw Budownictwa Społecznego
- 42) Polska Izba Inżynierów Budownictwa
- 43) Polska Izba Przemysłowo-Handlowa Budownictwa
- 44) Polska Korporacja Termorenowacji Sp. z o.o.
- 45) Polski Związek Firm Deweloperskich
- 46) Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa
- 47) Polski Związek Producentów Płyt Warstwowych
- 48) Polskie Stowarzyszenie Producentów Styropianu
- 49) Polskie Towarzystwo Biomasy POLBIOM
- 50) Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych
- 51) Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych – Zarząd Główny

- 52) Stowarzyszenie Architektów Polskich (SARP) – Zarząd Główny
- 53) Stowarzyszenie Certyfikatorów i Audytorów Energetycznych
- 54) Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii
- 55) Stowarzyszenie Elektryków Polskich
- 56) Stowarzyszenie na Rzecz Systemów Ociepleń
- 57) Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki
- 58) Stowarzyszenie Polska Wentylacja
- 59) Stowarzyszenie Polskich Energetyków – Zarząd Główny
- 60) Unia Deweloperów Nieruchomości Komercyjnych
- 61) Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego
- 62) Zrzeszenie Audytorów Energetycznych
- 63) Związek Powiatów Polskich
- 64) Związek Pracodawców – Producentów Materiałów dla Budownictwa
- 65) Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP
- 66) Związek Zawodowy „Budowlani”

4. Wynik konsultacji

W wyniku zgłoszonych uwag nastąpiła nieznaczna modyfikacja projektu:

- zaktualizowano informacje na temat programów finansowych oferowanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- uzupełniono dane dotyczące Funduszu Termomodernizacji i Remontów o wysokość dostępnych środków w ramach limitów dla poszczególnych premii na dzień 11 sierpnia 2014 r.;
- rozszerzono dostępne formy dofinansowania o informację dotyczącą możliwości zawierania porozumień w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego;
- uzupełniono informację na temat działań informacyjnych i edukacyjnych m.in. o dane dotyczące wymagań wynikające z ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o *efektywności energetycznej* (Dz. U. Nr 94, poz. 551, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o *charakterystyce energetycznej budynków* (Dz. U. poz. 1200) oraz dodano informacje o Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER);
- wskazano, iż istotne jest, aby osiągnięcie poprawy efektywności energetycznej budynków istniejących, przy założonych celach technicznych i ekonomicznych nie doprowadzało do degradacji charakteru i architektury budynków, ze szczególnym uwzględnieniem budynków zabytkowych i budynków objętych innymi formami ochrony.

5. Uwagi

Projekt nie podlega przedstawieniu Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

6. Załącznik

Tabela uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji wraz z odniesieniami.

Lp.	Jednostka redakcyjna	Data otrzymania	Podmiot zgłaszający uwagę	Treść zgłoszonej uwagi	Stanowisko projektodawcy do uwagi
1	Uwaga ogólna	28-10-2014 r.	Związek Pracodawców Ceramiki Budowlanej	Projekt <i>Krajowego planu...</i> oceniamy jako bardzo dobrze udokumentowane opracowanie dotyczące oceny stanu istniejącego oraz uzasadnienie konieczności budowy i modernizacji energooszczędnych domów, a także wskazanie źródeł finansowania.	Ogólna ocena projektu, brak uwag do uwzględnienia.
2	Pkt 4, Projekt <i>Krajowego Planu,</i>	28-10-2014 r.	Związek Pracodawców Ceramiki Budowlanej	<p>Wydaje się jednak, że aby opracowanie spełniało kryteria planu, który będzie realizowany, powinno być uzupełnione, o co najmniej takie kwestie, jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podsumowanie środków finansowych, - ocena możliwości nabywczych ludności oraz innych inwestorów, - ocena kosztów przyjętych rozwiązań i instalacji energooszczędnych domów, - określenie liczby budowy nowych domów, modernizacji oraz instalacji, - ocena efektów realizacji pod względem zmniejszenia zużycia energii, - określenie wielkości zużycia energii krajowych zasobów budowlanych w wyniku realizacji planu. <p>Określenie zamierzeń tylko na podstawie zmiany przepisów i wymagań technicznych, które oceniamy bardzo pozytywnie, może być niewystarczające dla uzyskania celu, jakim jest zmniejszenie energochłonności budownictwa, które określane w wymierny sposób.</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: Projekt uchwały w sprawie przyjęcia <i>Krajowego planu</i>, zawiera elementy określone w upoważnieniu ustawowym tj. art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o <i>charakterystyce energetycznej budynków</i> (Dz. U. poz. 1200)., które pokrywają się ze zgłoszonymi uwagami. Dostępność poszczególnych środków finansowych została podsumowana w załączniku nr 2 do <i>Krajowego planu</i>.</p>
3	Uwaga ogólna	28-10-2014 r.	Politechnika Krakowska	1) W projekcie brak analizy i wniosków na poziomie planowania przestrzennego biorącego pod uwagę strukturę mieszkaniowych obiektów budowlanych (budownictwo wolnostojące, budownictwo bliźniacze, budownictwo szeregowe). Aktualne badania pokazują, że wykorzystanie elementarnych narzędzi planowania przestrzennego pozwala na oszczędności w zużyciu Energii Pierwotnej w stopniu wyższym niż samo kształtowanie poszczególnych budynków. Pominiecie tej analizy jest wg mnie poważnym mankamentem planu. To tak jakby zajmować się listkami drzewa, nie zajmując się jego pniem.	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: W pkt 4.6 <i>Krajowego planu</i>, jest mowa o konieczności kompleksowego realizowania efektywności energetycznej w budynkach. Ponadto szczegółowe omówienie narzędzi planowania przestrzennego wykracza poza upoważnienie ustawowe.</p>
4	Pkt 3, Projekt <i>Krajowego Planu,</i>	28-10-2014 r.	Politechnika Krakowska	2) Kluczowa dla rynku definicja „budynku o niskim zużyciu energii” jest napisana w sposób nie pozwalający na jej powszechne stosowanie. Uważam, że zamiast odwołań do warunków technicznych, a tym samym konieczności sprawdzenia przepisów odrębnych przez osoby nie posiadające fachowej wiedzy powinno się do definicji wprowadzić konkretne parametry (oczywiście powielając zapisy Warunków Technicznych).	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: Definicja budynku o niskim zużyciu energii zaproponowana w projekcie <i>Krajowego planu</i>, jest ściśle powiązana z wymaganiami techniczno-budowlanymi. Zapewni to zgodność z art. 9 dyrektywy 2010/31/UE. Sama definicja znalazła się w rozdziale 3 <i>Krajowego planu</i>, natomiast parametry jakie mają spełniać wskazane definicją budynki, dla których mają zastosowanie obowiązujące przepisy techniczno-budowlane, w większości zostały ujęte w załączniku nr 1 do <i>Krajowego planu</i>. Ponadto treść rozporządzeń, a więc także rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w <i>sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie</i> (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.), są publicznie dostępne (Dzienniki Urzędowe). Jednocześnie przywołanie rozporządzenia w</p>

					definicji bez cytowania przepisu i podawania konkretnych wartości zapewni spójność nawet w przypadku zmian poziomu wymagań zawartego w rozporządzeniu.
5	Uwagi ogólne	08-11-2014 r.	Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii	<p>I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OPRACOWANIA</p> <p>W opracowaniu wyróżnić można następujące zagadnienia: Pierwsze, obejmujące treść rozdziałów 1 i 2, stanowi informację o obecnym stanie budynków w Polsce i zużyciu energii w tych budynkach. Drugie, zawarte w rozdziale 3, stanowi próbę zdefiniowania, na użytek omawianego opracowania, pojęcia: „<i>budynek o niemal zerowym zużyciu energii</i>”, o którym mowa w Dyrektywie 2010/31/UE. (Przyjęta definicja jest nielogiczna i sprzeczna z intencją Dyrektywy, co omówiono dalej w uwagach szczegółowych). Trzecie, przedstawione w rozdziale 4, stanowi zestawienie dotychczasowych działań, podjętych w Polsce, mających na celu zmniejszenie zużycia energii przez budynki, podniesienie efektywności jej wykorzystania w sektorze budownictwa. Działania te, obejmują zmiany w przepisach budowlanych oraz istniejące programy wspierania budownictwa oszczędzającego energię i wykorzystującego odnawialne źródła energii. Rozdział 5 opracowania zatytułowany: „Podsumowanie i Wnioski” ma charakter życzeniowy, a nie programowy.</p>	Ogólna odniesienie do projektu, brak uwag szczegółowych możliwych do rozpatrzenia.
6	Uwagi ogólne	08-11-2014 r.	Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii	<p>Przedstawione opracowanie nie ma charakteru planu. Nie zawiera żadnych prognoz, co do liczby (ewentualnie, powierzchni, kubatury) budynków, które będą zbudowane jako „<i>budynki o niskim zużyciu energii</i>”, ewentualnie poddane zabiegom termomodernizacji, w celu osiągnięcia takiego standardu. Nie zawiera także prognozy kosztów takich przedsięwzięć i oceny czy istniejące mechanizmy finansowe są dostatecznie wydolne, aby zrealizować cel ilościowy. Nie wskazuje drogi zwiększenia nakładów, w przypadku jeśli istniejące środki wsparcia finansowego okażą się niewystarczające. Przedstawione opracowanie, po wyeliminowaniu ewidentnych błędów szczegółowych, może być potraktowane jako wstępny bilans otwarcia do opracowania planu.</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: Projekt <i>Krajowego planu</i>, zawiera elementy określone w upoważnieniu ustawowym. W momencie wejścia w życie zaproponowanej w projekcie definicji, wszystkie budynki dla których mają zastosowanie wskazane w definicji przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie <i>warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie</i> (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.), będą „budynkami o niskim zużyciu energii”.</p>
7	Pkt 2.1.1., Projekt Krajowego planu	08-11-2014 r.	Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii	<p>II. UWAGI SZCZEGÓLWE</p> <p>1. W pkt. 2.2.1. Zabudowa istniejąca, zapisano, że: <i>oceny struktury wiekowej budynków dokonano w oparciu o dane zawarte w publikacji „Zamieszkane budynki”</i>. Dyrektywa stawia szczególne wymagania budynkom użyteczności publicznej (będącym w gestii władzy publicznej). Brak informacji o danych dotyczących tej kategorii budynków.</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: Pkt 2.1.1 projektu <i>Krajowego planu</i> stanowi wprowadzenie do tematu efektywności energetycznej budynków. <i>Krajowy plan</i> ma przyczynić się do wypełnienia art. 9 dyrektywy 2010/31/UE, gdzie wskazano, iż państwa członkowskie zapewniają, aby:</p> <ul style="list-style-type: none"> – do dnia 31 grudnia 2020 r. wszystkie nowe budynki były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii oraz – po dniu 31 grudnia 2018 r. nowe budynki zajmowane przez władze publiczne oraz będące ich własnością były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii. <p>W związku z powyższym w opracowaniu należy skupić się na budynkach nowych. Mimo tego poprawie efektywności energetycznej w budynkach istniejących został poświęcony pkt 4.5 <i>Krajowego planu</i>, gdzie znajdziemy odwołanie do</p>

					innych dokumentów (m. in. <i>Wspieranie Inwestycji w Modernizację Budynków</i> , opracowany w Ministerstwie Gospodarki z udziałem Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju. <i>Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski 2014</i>), w których również omówiono szczególną rolę budynków instytucji rządowych.
8	Pkt 2.2.1, Projekt Krajowego planu	08-11-2014 r.	Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii	2. W pkt. 2.2.1. Zabudowa istniejąca, na str. 9 opracowania, w drugim akapicie od góry zapisano: „...a optymalny ekonomicznie poziom standardu energetycznego szacuje się na nieco gorszy w stosunku do budynków nowych”. Tu nie ma czego szacować. Przesądza o tym treść § 329 rozporządzenia o warunkach technicznych (WT), w którym dopuszcza się dla budynków istniejących, podlegających przebudowie, podwyższenie wskaźnika EP o 15%. I tylko tyle można osiągnąć, bo inwestorzy będą dążyli, co najwyżej, do spełnienia wymagań przepisów prawa. Rachunek ekonomiczny nie skłania do inwestowania w energooszczędność osiąganą drogą polepszenia „sztywnych” cech budynku, takich jak izolacyjność przegród, odzysk ciepła z powietrza wentylacyjnego i ścieków, czy alternatywne źródła energii. Większe efekty możliwe są do osiągnięcia na drodze zmian zachowań użytkowników budynków i lokali, jako rzeczywistych końcowych odbiorców energii, co jednoznacznie wynika z postanowień Dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej 2012/27/UE.	Uwaga ogólna, o roli zachowań użytkowników w kształtowaniu efektywności energetycznej jest mowa w pkt 4.6 Projektu Krajowego planu.
9	Pkt 2.2, Projekt Krajowego planu	08-11-2014 r.	Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii	3. W punkcie 2.2, na str. 9, w drugim akapicie zapisano: „W tabelach 1 i 2 rys. 5 przedstawiono strukturę wykorzystania poszczególnych źródeł energii w kraju, również odnawialnych. <u>Uwzględnienie tych informacji ma istotny wpływ dla ustalenia optymalnego poziomu wymagań charakterystyki energetycznej.</u> ... <u>Drugie zdanie (podkreślone), jest pustą deklaracją; nie wykazano tego wpływu w omawianym opracowaniu.</u> ”	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Poziom wymagań oszczędności energii określony w obowiązujących przepisach techniczno-budowlanych oraz metodologia obliczania charakterystyki energetycznej uwzględnia i promuje energię pochodzącą ze źródeł odnawialnych. Taką informację zamieszczono również w Projekcie Krajowego planu, m.in. w pkt 4.2.1.
10	Pkt 2.2, Projekt Krajowego planu	08-11-2014 r.	Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii	4. W tym samym punkcie 2.2., w tabelach 1 i 2, występuje różnica udziałów procentowych pomiędzy wartościami podanymi w ostatnich wierszach tych tabel. Należy wyjaśnić, jakie źródła energii, nie wymienione w tabeli 2, powodują powstanie tej różnicy.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Dane zamieszczone w Tabeli 1 i 2 pochodzą z opracowania Ministerstwa Środowiska pt. <i>Szósty raport rządowy i pierwszy raport dwuletni dla Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu</i> . W Tabeli 1 określono procentowy udział poszczególnych źródeł w zużyciu energii pierwotnej, natomiast Tabela 2 podaje procentowy udział energii ze źródeł odnawialnych w produkcji oraz zużyciu energii ogółem. Dodatkowo dane z Tabeli 1 określone dla pozostałych źródeł energii uwzględniają również inne źródła, nie tylko wymienione w Tabeli 2 (m.in. drewno opałowe).
11	Pkt 3, Projekt Krajowego planu	08-11-2014 r.	Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii	6. Utożsamienie , w rozdziale 3 opracowania (por. trzeci akapit tego rozdziału) „budynku o niemal zerowym zużyciu energii” z określeniem „budynek o niskim zużyciu energii”, a następnie zdefiniowanie takiego budynku, jako spełniającego wymagania obowiązujące od 1 stycznia 2021 r. (ewentualnie od 1 stycznia 2019 r. dla budynków pozostających w gestii organów publicznych), określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Definicja „budynku o niskim zużyciu energii” utożsamianego z „budynkiem o niemal zerowym zużyciu energii”, o którym mowa w dyrektywie 2010/31/UE, zawiera odwołanie do obowiązujących przepisów techniczno-budowlanych, gdzie określono optymalny poziom wymagań oszczędności

				<p>usytuowanie, jest nieporozumieniem.</p> <p>Dyrektywa 2010/31/UE zobowiązuje Kraje Członkowskie, aby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustanowiły optymalny pod względem kosztów poziom wymagań minimalnych, dotyczących charakterystyki energetycznej, obliczanych zgodnie z metodologią zgodną z ramami ogólnymi, podanymi w zał.1 do Dyrektywy (Art.4, ust. 1, pierwszy akapit), - dokonywały przeglądu tego minimalnego poziomu nie rzadziej niż raz na pięć lat i uaktualniały, w razie potrzeby, w miarę postępu technicznego w budownictwie (Art.4, ust.1, szósty akapit), - zapewniły (zgodnie z Art.9 Dyrektywy), że: <ul style="list-style-type: none"> • a) do dnia 31 grudnia 2020r. wszystkie nowe budynki były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii; oraz • b) po dniu 31 grudnia 2018r. nowe budynki zajmowane przez władze publiczne oraz będące ich własnością były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii. <p>Jak widać w Dyrektywie dokonano rozróżnienia pomiędzy „<i>minimalnym poziomem wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynku</i>” i charakterystyką budynku „<i>o niemal zerowym zużyciu energii</i>”. To ostatnie pojęcie nie zostało w polskich przepisach sprecyzowane.</p> <p>Źródłem nieporozumienia jest rozwiązanie przyjęte przy nowelizacji rozporządzenia w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. [zob. Dz. U. z 2013r., poz.926]. Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budynki, co do zasady, określają powszechnie obowiązujące wymagania minimalne. Jeśli w wyniku implementacji wymagań Dyrektywy 2010/31/UE, powstała, dla budynków nowych wznoszonych po 2020r. nowa kategoria wymagań, określona jako: „budynki o niemal zerowym zużyciu energii”, to należało tą kategorię odrębnie, odpowiednio nazwać i zdefiniować w formie sparametryzowanych wymagań, a nie traktować jako kolejną aktualizację wymagań minimalnych. Utrwalanie tego rozwiązania, przez powielanie go w omawianym tu projekcie Krajowego Planu, jest niewłaściwe.</p>	<p>energii i izolacyjności cieplnej.</p> <p>Przyjęcie rozwiązań proponowanych w projekcie <i>Krajowego planu</i> pozwoli na spełnienie założeń art. 9 dyrektywy 2010/31/UE.</p>
12	Pkt 4.2.2, Projekt Krajowego planu	08-11-2014 r.	Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii	<p>7. Programy, krajowe i międzynarodowe (zagraniczne), mające na celu poniesienie efektywności energetycznej poszczególnych kategorii budynków oraz zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, omawiane są w punkcie 4.2.2. „Finansowe środki wsparcia”. Horyzont czasowy tych programów jest zróżnicowany. Część z nich kończy się w roku 2016, a niektóre sięgają do roku 2023 (np. wymieniony na str. 31 Priorytet inwestycyjny 4.III.) Niestety, dane dotyczące Funduszu Termomodernizacji i remontów (str.34 i 35), dostępnego dla spółdzielni mieszkaniowych i wspólnot oraz osób indywidualnych, dotyczą tylko zaszciości do roku 2013 i brak jest jakiegokolwiek prognozy na dalsze lata.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: We wskazanym punkcie omówiono programy oferujące pomoc finansową dla inwestora, które wpłyną na poprawę efektywności energetycznej budynków, w tym poziom wykorzystania energii pochodzącej z odnawialnych źródeł w budynkach. Czas trwania jest indywidualny dla każdego programu, zależy od wielu czynników, co nie zmienia faktu, iż warto informacje o poszczególnych źródłach finansowania zamieścić w <i>Krajowym planie</i>. Ponadto dane dotyczące Funduszu Termomodernizacji i Remontów uzupełniono o informację dotyczącą dostępnych limitów dla poszczególnych premii na dzień 11 sierpnia 2014 r.</p>

13	Pkt 4.6, Projekt Krajowego planu	08-11-2014 r.	Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii	<p>8. W punkcie 4.6. „Podejście kompleksowe”, jest mowa o „kształtowaniu dobrych praktyk, pozytywnych „nawyków” społeczeństwa w zakresie oszczędności energii, poprzez chociażby umiejętne wykorzystanie energii elektrycznej dla potrzeb oświetlenia”. (por. str. 39, piąty akapit w tym punkcie).</p> <p>Równocześnie na stronie 38 znajduje się informacje, że, we współpracy z Ministerstwem Gospodarki, w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju opracowano dokument „Wspieranie Inwestycji w Modernizację Budynków”, jako jeden z dokumentów sprawozdawczych wynikających z procesu implementacji Dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, za której wdrożenie odpowiada Ministerstwo Gospodarki. Zatem treść i wymagania Dyrektywy 2012/27/UE (zwanej w skrócie EED) były znane PT Autorom projektu „Krajowego Planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii”.</p> <p>Nie jest zrozumiałym dla czego w treści w/w Krajowego Planu nie uwzględniono wymagań Art. 9, 10 i 11 EED, które mają bardzo istotny wpływ na ograniczenie zużycia energii do ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej w wielolokalowych budynkach mieszkalnych. Dyrektywa 2012/27/UE, we wspomnianych wyżej artykułach wprowadza:</p> <ul style="list-style-type: none"> — obowiązek powszechnego opomiarowania, na poziomie lokalu (indywidualnego odbiorcy) zużycia energii na potrzeby ogrzewania i przygotowania ciepłej wody, — obowiązek indywidualnego rozliczania użytkownika lokalu zgodnie ze zużyciem, — udostępnienia użytkownikowi lokalu pełnej informacji dotyczących tego rozliczenia (<i>właśnie w celu kształtowania pozytywnych nawyków u odbiorcy</i>), <p>Stosowne przepisy w Krajach Członkowskich mają zapewnić, żeby odpowiednie liczniki lub podzielniki kosztów były zamontowane do 31 grudnia 2016r.</p> <p>Trudno uznać poprawność „Podejścia kompleksowego” w projekcie „Krajowego Planu ...”, przy tak rażącym pominięciu istotnych wymagań Dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej 2012/27/UE.</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: Wspomnianej kwestii rozliczania pomiaru ilości ciepła dostarczanego do instalacji ogrzewczej budynku, dotyczą przepisy odrębne, m.in. § 135 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.). Dodatkowo kwestii rozliczania kosztów zakupu ciepła dotyczy art. 45a ust. 8 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059, z późn. zm.). Rozdział 4.6 Projektu Krajowego planu stanowi zasygnalizowanie różnych kierunków poprawy efektywności energetycznej w budynkach, niemniej jednak niemożliwe jest omówienie wszystkich metod i działań wpływających na poprawę stanu zużycia energii w budynkach w jednym dokumencie. Należy też wskazać, iż głównym zadaniem Krajowego planu jest wypełnienie upoważnienia ustawowego.</p>
14	Uwaga ogólna	12-11-2014 r.	Izba Projektowania Budowlanego	<p>Jako wysoce pomocne i przydatne w bieżących działaniach uczestników procesu inwestycyjno-budowlanego, w tym także projektantów -oceniając syntetycznie podane informacje o parametrach cieplnych wymaganych od budynków realizowanych w poszczególnych latach.</p> <p>W związku z powyższym uprzejmie proszę Pana Ministra o wyrażenie zgody na przekazanie pocztą elektroniczną do członków Izby (zatrudniających projektantów) – z zaleceniem aby zapewнили bieżącą dostępność projektantom wszystkich branż tych danych, zestawionych w projekcie Krajowego planu..., a w szczególności zamieszczonym na str. 45-49.</p> <p>Ponadto, zdaniem Izby, czynnikiem usprawniającym realizację „Krajowego planu ...” byłoby wdrożenie do polskiego budownictwa technologii BIM (modelowania przestrzennego, elementów budynku: 3D, 4D i 5D). Proszę więc Pana Ministra o ponowne przeanalizowanie wniosku Izby, z dnia 17.02.2014 r., w sprawie podjęcia kierunkowej decyzji o wprowadzenie technologii BIM do polskiego budownictwa, w latach 2014-2020, z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej.</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: Uwagi wykraczają poza delegację ustawową do opracowania Krajowego planu.</p>

				<p>Dla problematyki energochłonności budownictwa naszym zdaniem, byłoby również korzystne wdrożenie prac studialno-badawczych nad metodologią liczenia kosztów obiektów, z uwzględnieniem kosztów środowiskowych - przez odpowiednią jednostkę naukowo- badawczą. Wniosek w tej sprawie Izba zawarła w piśmie z dnia 20.02.2014 r. w sprawie uwag i propozycji do <i>Skróconej strategii dotyczącej ładu przestrzennego i procesu inwestycyjno- budowlanego</i>. Wobec ważności podniesionych problemów, dla środowiska projektantów budowlanych, uprzejmie proszę o ustalenie terminu spotkania dyskusyjnego na te tematy lub przesłanie wyczerpującej informacji pisemnej dotyczącej wniosków Izby.</p>	
15	Uwaga ogólna	12-11-2014 r.	<p>Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki</p>	<p>Uwagi ogólne Projekt Krajowego Planu stanowi wypełnienie wytycznych delegacji ustawowej, zawartej w art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. poz. 1200). Wątpliwości budzi uznanie, za cel Krajowego Planu, podstawowego obowiązku spełnienia przez wszystkie budynki przepisów techniczno-budowlanych. Wydaje się, iż należałoby oczekiwać, iż w Krajowym planie powinny być pokazane większe ambicje, aniżeli spełnianie wymagań minimalnych standardu energetycznego, ustalonego w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych dla budynków. Plan Krajowy powinien ustalać: cel oraz adresata celu, a ponadto koszty osiągnięcia celu oraz w jakim terminie zostanie on zrealizowany. Istotna część projektu stanowi rys historyczny, który odnosi się do zasobów budowlanych i sposobów wykorzystania energii, a także finansowego wsparcia. Rys taki może stanowić wprowadzenie do Krajowego planu, ale nie może zastępować planowanych działań, co w przypadku opisu działań realizowanych w oparciu o środki Funduszu Termomodernizacji i Remontów ma miejsce. Proponuje się zatem wprowadzenie do projektu Krajowego Planu, planu rozwoju Funduszu Termomodernizacji i Remontów na kolejne lata. Analizując projekt Krajowego Planu można dojść do przekonania, iż został on przygotowany bez rozważenia kosztowej strony realizacji zadań. Należy także zwrócić uwagę na podstawową wadę projektu nieokreślenie środków, jakie mają być przeznaczone, z budżetu, do realizacji celu. Wskazane dostępne sposoby finansowania wymagają aplikacji, która nie gwarantuje możliwości ich pozyskania. Dla skutecznego wdrożenia Krajowego Planu istotne byłoby także uzupełnienie projektu o odniesienie się do etapu realizacji określonego celu tj. zdefiniowanie oczekiwanych wymiernych skutków, wynikających z jego wdrożenia. Przywołane w dokumencie rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej nie mogą być uznane za wystarczające do aktywnego promowania budynków o niskim zużyciu energii.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: Informację zamieszczoną w rozdziale 4.1. Cele i harmonogram uzupełniono o i wskazanie, iż <i>Krajowy plan</i> ma przyczynić się do wypełnienia art. 9 dyrektywy 2010/31/UE, gdzie wskazano, że państwa członkowskie zapewniają, aby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - do dnia 31 grudnia 2020 r. wszystkie nowe budynki były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii oraz - po dniu 31 grudnia 2018 r. nowe budynki zajmowane przez władze publiczne oraz będące ich własnością były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii. <p>Poziom wymagań, dotyczących efektywności energetycznej, określony w obowiązujących przepisach techniczno-budowlanych, do których odnosi się zaproponowana w projekcie definicja, został ustalony mając na uwadze potrzebę wykorzystania energii pochodzącej z odnawialnych źródeł przy jednoczesnym uwzględnieniu optymalnych kosztów inwestycji. Ponadto należy wskazać, iż Fundusz Termomodernizacji i Remontów dotyczy budynków już istniejących, a głównym założeniem <i>Krajowego planu</i> jest wskazanie poprawy efektywności energetycznej budynków nowych. W punkcie 4.2.2 omówiono już funkcjonujące programy oferujące pomoc finansową dla inwestora, które wpłyną na poprawę efektywności energetycznej budynków, w tym poziom wykorzystania energii pochodzącej z odnawialnych źródeł w budynkach. Zamieszczone dane mają pełnić rolę informacyjną oraz realizować postanowienia dyrektywy 2010/31/UE tj. w tym przypadku głównie art. 9 ust. 3 lit. c. Jednocześnie dane dotyczące Funduszu Termomodernizacji i Remontów zostały uzupełnione o informację dotyczącą dostępnych limitów dla poszczególnych premii na dzień 11 sierpnia 2014 r. <i>Krajowy plan</i> ma na celu wypełnienie upoważnienia ustawowego, a jednym z głównych skutków regulacji będzie określenie definicji „budynku o niskim zużyciu energii”. Kwestie promowania poprawy efektywności energetycznej w budynkach omówiono szczegółowo w pkt 4 Projektu <i>Krajowego planu</i> i zawiera on obok regulacji prawnych</p>

					wskazanie różnych metod wspierania poprawy efektywności energetycznej budynków.
16	Rozdział 4 Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki	<p>Proponuje się w pkt 4 projektu, odnoszącym się do działań oraz wsparcia wprowadzenie odrębnego podpunktu, dotyczącego promocji oraz rozważenie możliwości uwzględnienia w nim, w szczególności takich działań jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwolnienia z podatku dochodowego dla budujących domy o niskim zużyciu energii, - zachęty dla władz lokalnych do stosowania niższych stawek podatku od nieruchomości dla budynków o niskim zużyciu, - wprowadzenie niższych stawek podatkowych dla kupujących czy wynajmujących takie budynki, - inne np. niższe taksy notarialne, opłaty sądowe, szybsze decyzje administracyjne, - promocja energooszczędnych instalacji (narzędzie – wyróżnik istnieje np. Zielone Rekomendacje Techniczne Instytutu Techniki Budowlanej) min. poprzez dodatkowe punkty w przetargach publicznych. <p>Równie istotnym sposobem promocji, w związku z rezygnacją z obowiązku określania klas energetycznych dla budynków, byłoby rozważenie określenia zasad podziału budynków na klasy, jako działania wspierającego realizację celu.</p> <p>Z uwagi na fakt, iż, zgodnie z wymaganiami Warunków Technicznych, budynki wielorodzinne mają stanowić grupę budynków, których wskaźnik EP ma być relatywnie najniższy, działania promocyjne oraz wsparcie powinno być kierowane, w szczególności, do inwestorów budownictwa mieszkaniowego.</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: W rozdziale wskazano już działające programy oferujące pomoc finansową dla inwestora oraz szereg innych działań, które wpłyną na poprawę efektywności energetycznej budynków, w tym poziom wykorzystania energii pochodzącej z odnawialnych źródeł. Ponadto zamieszczone dane mają pełnić rolę informacyjną oraz realizować postanowienia dyrektywy 2010/31/UE tj. w tym przypadku głównie art. 9 ust. 3 lit. c., a przede wszystkim wypełniać upoważnienie ustawowe.</p>
17	Pkt 1.1, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki	<p style="text-align: center;"><u>Uwagi szczegółowe</u></p> <p>- w odniesieniu do pkt 1.1. projektu proponuje się: inne sformułowanie dążenia do osiągnięcia celu głównego. <u>Uzasadnienie:</u> Nie jest jasne w rozumieniu zapisu „do dnia 31 grudnia 2020 r.....” czy chodzi o budynki już wzniesione czy budynki, które dopiero zostaną wzniesione po tej dacie.</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: Sformułowanie celu głównego jest określone w art. 9 dyrektywy 2010/31/UE. Definicja dotyczy budynków, dla których będzie mieć zastosowanie przytoczone w niej rozporządzenie, w zakresie zawartym w rozporządzeniu. W nawiązaniu do przepisów techniczno - budowlanych, budynki i ich określone rozporządzeniem instalacje powinny być zaprojektowane i wykonane w sposób zapewniający spełnienie wymagań minimalnych.</p>

18	Rozdział 3, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki	<p>- w odniesieniu do pkt 3 projektu proponuje się: 1) rozważenie wprowadzenia pojęcia „efektywności energetycznej” z uwzględnieniem efektywności kosztowej, 2) rozważenie przyjęcia okresu 10-letniego dla określania kosztów eksploatacji. <u>Uzasadnienie:</u> Racjonalne podejście do ograniczania zużycia energii wymaga uwzględnienia czynnika kosztowego proponowanych działań, który uwzględniałby sumę kosztów inwestycji oraz kosztów eksploatacji. Ze względu na niepewność, co do dostępności źródeł energii pierwotnej w horyzoncie czasowym 30-letnim, proponuje się przyjąć do rozważań okres 10-letni eksploatacji. 3) zastąpienie określenia „budynek o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej” określeniem <i>dobrej charakterystyki energetycznej</i> lub <i>korzystnej charakterystyki energetycznej</i>. <u>Uzasadnienie:</u> Utrzymanie obecnego sformułowania jest sprzeczne z wymaganiami Warunków technicznych dla budynków, z których wynika niż im niższy wskaźnik EP tym lepsza charakterystyka energetyczna.</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: Pojęcie efektywności energetycznej jest powszechnie stosowane i rozumiane, ponadto zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. Nr 94, poz. 551, z późn. zm.). Propozycja definicji „budynku o niskim zużyciu energii” nawiązuje do przepisów techniczno-budowlanych, tj. w szczególności dział X oraz załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.). Przedziały czasowe przedstawione w pkt 4.1 dla kolejnych poziomów wymagań również zostały przyjęte zgodnie z ww. rozporządzeniem. Określenie „budynek o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej” występuje w art. 2 pkt 2 dyrektywy 2010/31/UE.</p>
19	Rozdział 4, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki	<p>- w odniesieniu do pkt 4 projektu, w tym Tabeli 6 proponuje się: rozważenie wprowadzenia instrumentu gwarantującego uzyskanie środków, w postaci utworzenia funduszu celowego adresowanego do nowo wznoszonych budynków. <u>Uzasadnienie:</u> Skuteczność działania Funduszu Termomodernizacji i Remontów, o której informuje się w pkt 4 w latach 1999-2013 pozwala zakładać utrzymanie skuteczności w latach następnych. Doświadczenia wypracowane przy okazji działania FTiR powinny być wykorzystane przy tworzeniu funduszu celowego adresowanego do nowych budynków, którego celem byłoby wspieranie powstawania liczby budynków o niskim zużyciu energii.</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: W pkt 4 przedstawiono już funkcjonujące programy finansowe mając na uwadze art. 9 ust 3 lit c dyrektywy 2010/31/UE, a nie prognozę nowych rozwiązań.</p>
20	Pkt 4.3.2, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki	<p>- w odniesieniu do pkt 4.3.2. projektu proponuje się: wskazanie jeszcze innych przykładów projektów demonstracyjnych i pilotażowych. <u>Uzasadnienie:</u> W Polsce wznoszone są budynki energooszczędne także w innych technologiach, aniżeli wskazane przez NFOŚiGW. Budynek energooszczędny można wznosić przy użyciu bardzo różnych, dostępnych technologii.</p>	<p>Uwzględniono.</p> <p>Wyjaśnienie: Wskazano, iż przytoczone w pkt 4.3.2 inwestycje są jednym z wielu przykładów inwestycji zmierzających do poprawy efektywności energetycznej budynków.</p>
21	Pkt 4.3.3, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki	<p>- w odniesieniu do pkt 4.3.3. projektu proponuje się: przedstawienie wyników badań naukowych lub określenie dostępności tych wyników. <u>Uzasadnienie:</u> W punkcie tym brak jest wyników badań lub informacji, gdzie można uzyskać wyniki badań. Projekt badawczy był realizowany w oparciu o środki budżetowe, a więc szczegółowy opis projektu powinien stanowić informację publiczną. Przedstawionych, w projekcie Krajowego Planu, ogólnych informacji o projekcie badawczym nie można potraktować jako środków promocji. Jednocześnie zwraca się uwagę na możliwe zagrożenia, wynikające z promowania konkretnych rozwiązań strukturalno-materiałowych i</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: Proponowana zmiana wykracza poza zakres upoważnienia ustawowego. Wynikami badań i opracowaniami, o których mowa w uwadze dysponuje Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz instytucje, które uczestniczyły w projekcie badawczym. W projekcie Krajowego planu zamieszczono jedynie wybrane informacje, które nawiązują do tematyki opracowania.</p>

				instalacyjnych budynków. Działanie takie może być źródłem zachowań korupcyjnych.	
22	Pkt 4.5, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki	- w odniesieniu do pkt 4.5. projektu proponuje się: rozważenie zróżnicowania określonego optymalnego poziomu wskaźnika, po kompleksowej termomodernizacji lub rozszerzenie pasma. <u>Uzasadnienie:</u> Propozycja ma na celu uwzględnienie zróżnicowania kosztów uzyskania optymalnego poziomu wskaźnika, po kompleksowej termomodernizacji. Koszty dojścia do tego wskaźnika będą różne, w przypadku budynków istniejących wzniesionych w różnym czasie (obowiązujących różnych przepisów). Należy zauważyć, iż rachunek ekonomiczny nie przekłada się na uzyskanie wskaźników ustalonych w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych dla budynków.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Rysunek 11 oraz objaśnienia do niego zawarte w pkt 4.5, pochodzą z Pracy zbiorowej pod redakcją S. Mańkowskiego i E. Szczechowiaka, Strategiczny projekt badawczy pt. „Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków” Zadanie badawcze nr 2. Tom I, część A: <i>Uwarunkowania przekształceń w budownictwie</i> , s.67. Zamieszczony we wskazanym punkcie schemat ma stanowić materiał informacyjny, poglądowy. Optymalny poziom wymagań w przypadku przedsięwzięcia termomodernizacyjnego powinien być określany indywidualnie dla każdej inwestycji.
23	Uwaga ogólna	12-11-2014 r.	Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki	W Krajowym Planie nie spełniono wymogu określenia opłacalnych sposobów renowacji, właściwych dla typu budynków i strefy klimatycznej. Odniesiono się ogólnie do budynków, a nie do typów budynków przez co można uznać, iż propozycje zostały zmieszane ze sobą. Należałoby w Krajowym Planie przedstawić symetrycznie sposoby promocji i wspierania nowych budynków, a także jak dofinansować termomodernizację budynków istniejących, oraz w jakim kierunku powinna zmierzać termomodernizacja budynków, jak również jak powinien być realizowany podział budynków na klasy energetyczne.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: W dziale X rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. <i>w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie</i> (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.) poziom wymagań zróżnicowano w zależności od rodzaju budynku (podział budynków ze względu na pełnioną funkcję). Funkcjonujące źródła wsparcia i dofinansowań zostały zamieszczone w pkt 4 projektu <i>Krajowego planu</i> .
24	OSR	12-11-2014 r.	Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki	- w odniesieniu do projektu Oceny Skutków Regulacji proponuje się: 1) określić skutki wpływu zaostżenia wymagań, które w istocie występują, 2) wskazać inne dokumenty i plany na które ma wpływ Krajowy Plan. <u>Uzasadnienie:</u> Wątpliwości budzi spójność działań, zawartych w Krajowym Planie z konsekwencją utrzymywania przez projektodawców stanowiska odnośnie do braku wpływu na gospodarkę. Utrzymanie zapisu o braku wpływu stanowi rozbieżność intencji wyrażonych dyrektywą 2010/31/UE z intencjami wyrażonymi w OSR Krajowego Planu. Obecny zapis o braku wpływu proponowanych działań dla gospodarki stanowi zaprzeczenie ustaleń Warunków technicznych dla budynków, dotyczących poprawy standardu energetycznego. Krajowy Plan ma ponadto wpływ finansowy na inne dokumenty i plany.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Inne dokumenty rządowe powiązane z tematyką efektywności energetycznej zostały wskazane w treści projektu m.in. w pkt 4.5 oraz pkt 4.6. Projekt <i>Krajowego planu</i> zawiera jedynie odwołanie do obowiązujących przepisów, dla których skutki wpływu na gospodarkę wynikające ze zmiany wymagań zostały określone.
25	Uwagi ogólne	12-11-2014 r.	Fundacja Poszanowania Energii	1) Uwagi ogólne Przedstawionego dokumentu nie można uznać jako planu, gdyż nie zawiera podstawowych elementów, które powinien zawierać każdy plan. W szczególności dokument posiada następujące zasadnicze braki: 1) Nie określono spodziewanych efektów realizacji planu, pomimo, że jego zadaniem ma być zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii. Jako cel planu określono realizację przepisów techniczno-budowlanych zawartych w Warunkach Technicznych, a nie liczbowo określone zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Projekt <i>Krajowego planu</i> realizuje delegację ustawową do jego opracowania. Jako główny cel regulacji wskazano, iż <i>Krajowy plan</i> ma przyczynić się do wypełnienia art. 9 dyrektywy 2010/31/UE, gdzie wskazano, że państwa członkowskie zapewniają, aby: – do dnia 31 grudnia 2020 r. wszystkie nowe budynki były

				energii.	budynkami o niemal zerowym zużyciu energii oraz – po dniu 31 grudnia 2018 r. nowe budynki zajmowane przez władze publiczne oraz będące ich własnością były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii.
26	Pkt 4.1, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Fundacja Poszanowania Energii	2) Nie określono okresu realizacji planu i harmonogramu realizacji działań. Jako harmonogram określono terminarz wprowadzania zmian wymagań technicznych zawartych w Warunkach Technicznych, co jest błędem. Harmonogram powinien ustalać terminy realizacji planowanych działań, a nie przepisów.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Wskazane kwestie przedstawiono w pkt 4.1 projektu Krajowego planu. Przepisy techniczno budowlane określają, zmianę wymagań dotyczących oszczędności energii i izolacyjności cieplnej kolejno od 1 stycznia 2017 r. oraz od 1 stycznia 2021 r. (od 1 stycznia 2019 r. - w przypadku budynków zajmowanych przez władze publiczne oraz będących ich własnością), co określa również harmonogram określony w pkt 4.1 projektu.
27	Uwaga ogólna	12-11-2014 r.	Fundacja Poszanowania Energii	3) Nie określono kto jest odpowiedzialny za realizację planu. Są wymienione instytucje realizujące poszczególne działania, ale nie ustalono, kto organizuje, monitoruje, kontroluje i odpowiada za realizację planu.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: W odniesieniu do programów dotyczących finansowania inwestycji zmierzających do poprawy efektywności energetycznej budynków, kwestia monitorowania ich wdrażania zależna jest od instytucji wdrażającej dany program. Jak wskazano we wstępie do projektu Krajowego planu, dokument jest opracowywany w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju.
28	Uwaga ogólna	12-11-2014 r.	Fundacja Poszanowania Energii	4) Pomimo, że ma to być plan krajowy, a więc dotyczący całego społeczeństwa, w dokumencie nie przewidziano współpracy z samorządami lokalnymi oraz ze środowiskami zawodowymi i społecznymi.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Projekt Krajowego planu realizuje upoważnienie ustawowe do jego opracowania. We wskazanych środkach finansowych, jako jedną z dostępnych form wsparcia wymieniono Regionalne Programy Operacyjne.
29	Uwaga ogólna	12-11-2014 r.	Fundacja Poszanowania Energii	5) Jak wynika z bibliografii, podstawą opracowania dokumentu były jedynie dwie prace ITB oraz dwa projekty badawcze, podczas gdy w omawianej dziedzinie istnieje bardzo wiele wartościowych opracowań, opinii i publikacji, a także wniosków z konferencji itd.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Projekt Krajowego planu realizuje delegację ustawową do jego opracowania. Bibliografia określa te źródła, z których bezpośrednio cytowano informacje zawarte w projekcie.
30	Uwaga ogólna	12-11-2014 r.	Fundacja Poszanowania Energii	6) Obszerne dane statystyczne dotyczące budownictwa i budynków są interesujące, ale nie zawierają najważniejszych danych związanych z tematyką planu, a więc danych dotyczących liczby i efektów zrealizowanych w ostatnich latach termomodernizacji budynków.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Jw.
31	Uwaga ogólna	12-11-2014 r.	Fundacja Poszanowania Energii	7) Dokument jest w rzeczywistości nie planem, ale rejestrem istniejących przepisów i prowadzonych już działań, a nie zawiera żadnych nowych pomysłów czy propozycji.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Jw.

32	Pkt 4.2.2, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Fundacja Poszanowania Energii	<p style="text-align: center;">Uwagi szczegółowe</p> <p>4.2.2. Finansowe środki wsparcia</p> <p>a) Opis programów NFOŚiGW mogą stanowić informację dodatkową do planu, jednak nie są to programy kierowane przez organy rządowe. Podobnie regionalne programy operacyjne są realizowane wg zasad ustalanych przez władze regionalne. Elementami planu powinny być przede wszystkim programy wynikające z przepisów państwowych, a takie tworzy ustawa o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz ustawa o efektywności energetycznej.</p> <p>b) Fundusz termomodernizacji i remontów jest bardzo ważnym systemem wsparcia poprawy efektywności energetycznej w budynkach. W planie nie określono potrzeb czy postulatów dotyczących wielkości funduszy potrzebnych w kolejnych latach dla dalszej poprawy efektywności energetycznej budynków, a jedynie podano informację, że przepisy nie regulują czasu zakończenia jego działania.</p> <p>c) W planie pominięto całkowicie system świadectw efektywności energetycznej (białych certyfikatów), który działa na podstawie ustawy o efektywności energetycznej i który ma duże możliwości oddziaływania w sferze efektywności energetycznej budynków. W planie powinny być zawarte przewidywane działania tego systemu w następnych latach.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: We wskazanym punkcie 4.2.2 omówiono programy oferujące pomoc finansową dla inwestora, które wpłyną na poprawę efektywności energetycznej budynków, w tym poziom wykorzystania energii pochodzącej z odnawialnych źródeł w budynkach. NFOŚiGW jest jednostką nadzorowaną przez Ministerstwa Środowiska. Środki finansowe, którymi dysponuje NFOŚiGW pochodzą z wielu źródeł, zarówno krajowych, jak i zagranicznych, m.in.: przychodów ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji gazów cieplarnianych i innych źródeł. Ponadto znaczna część programów związanych z efektywnością energetyczną budynków finansowana jest ze środków unijnych oraz krajowych. Podobnie należy odnieść się do finansowania Regionalnych Programów Operacyjnych. Ponadto zamieszczone dane mają pełnić rolę informacyjną oraz realizować postanowienia dyrektywy 2010/31/UE tj. w tym przypadku głównie art. 9 ust. 3 lit. c. Jednocześnie dane dotyczące Funduszu Termomodernizacji i Remontów zostały uzupełnione o informację dotyczącą dostępnych limitów dla poszczególnych premii na dzień 11 sierpnia 2014 r. Należy również pamiętać, iż <i>Krajowy plan</i> realizuje upoważnienie ustawowe, a system świadectw efektywności energetycznej (białych certyfikatów) jest przedmiotem innych regulacji.</p>
33	Pkt 4.3.1, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Fundacja Poszanowania Energii	<p>4.3.1. działania informacyjne i edukacyjne.</p> <p>Programy edukacyjne NFOŚiGW w żadnym przypadku nie mogą zastąpić ogólnokrajowej działalności informacyjnej i edukacyjnej. Do takiej działalności są zobowiązani ministrowie gospodarki oraz infrastruktury i rozwoju - na podstawie art. 11 ustawy o efektywności energetycznej (Dz.U. 94/2011, poz.551).</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: Jak już wspomniano w odniesieniu do powyższej uwagi zamieszczone w punkcie działania mają pełnić rolę informacyjną. Uwzględniono treść uwagi dotyczącą uzupełnienia, o zapisy wynikające m.in. z ustawy o efektywności energetycznej oraz wskazano kampanię prowadzoną przez Ministerstwo Środowiska. W projekcie zamieszczono również informację na temat Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) 2014-2020.</p>
34	Pkt 4.3.2, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Fundacja Poszanowania Energii	<p>4.3.2. Projekty demonstracyjne i pilotażowe. W dokumencie uznano za takie budynki realizowane w programie NFOŚiGW dopłat do kredytów na budowę domów energooszczędnych. Jest to błędna informacja, gdyż domy te nie są przygotowywane jako demonstracyjne.</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: Jak powyżej.</p>
35	Pkt 4.3.3, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Fundacja Poszanowania Energii	<p>4.3.3. Badania naukowe.</p> <p>Wymieniono tylko jeden projekt badawczy i to już zakończony. Jest to sytuacja nie do przyjęcia. Wprowadzenie w życie zastrzonych wymagań technicznych wymaga poważnego wsparcia w formie badań i na ich podstawie ukierunkowania projektantów i wykonawców na nowe rozwiązania.</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: Wskazany w projekcie projekt badawczy jest jednym z wielu przykładów prowadzonych działań ukierunkowanych na poprawę efektywności energetycznej budynków.</p>
36	Pkt 4.4, Projekt Krajowego	12-11-2014 r.	Fundacja Poszanowania Energii	<p>4.4. Promowanie wykorzystania OZE</p> <p>Wprowadzenie nowej metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynków nie może być uznane jako środek promocji</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie:</p>

	planu			wykorzystania OZE, gdyż ocena służąca wydania świadectwa energetycznego jest tylko zapisem stanu istniejącego budynku. Wymaganie UE do wprowadzenia minimalnego poziomu energii ze źródeł odnawialnych nie jest wprowadzone, a w planie nie podano żadnych działań przygotowujących realizację tego wymagania.	Jak już wielokrotnie wyjaśniano nawet w samej treści projektu <i>Krajowego planu</i> , obowiązujące przepisy dotyczące metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku w powiązaniu z przepisami techniczno-budowlanymi, które określają zagadnienia oszczędności energetycznej i izolacyjności cieplnej, promują wykorzystane energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Dodatkowo rozdział 4 projektu określa szereg innych działań ukierunkowanych na podnoszenie poziomu efektywności energetycznej budynków.
37	Pkt 4.5, Projekt <i>Krajowego planu</i>	12-11-2014 r.	Fundacja Poszanowania Energii	4.5. Poprawa efektywności budynków istniejących Są to bardzo ważne problemy, których rozwiązywanie powinno być częścią planu na równi z problemami nowych budynków. Rozwiązanie tych problemów przez odesłanie do innego dokumentu jest nie do przyjęcia.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: <i>Krajowy plan</i> ma przyczynić się do wypełnienia art. 9 dyrektywy 2010/31/UE, gdzie wskazano, iż państwa członkowskie zapewniają, aby: <ul style="list-style-type: none"> - do dnia 31 grudnia 2020 r. wszystkie nowe budynki były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii oraz - po dniu 31 grudnia 2018 r. nowe budynki zajmowane przez władze publiczne oraz będące ich własnością były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii. W związku z powyższym w opracowaniu należy skupić się na budynkach nowych. Mimo tego poprawie efektywności energetycznej w budynkach istniejących został poświęcony pkt 4.5 <i>Krajowego planu</i> , gdzie znajdziemy odwołanie do innych dokumentów (m. in. <i>Wspieranie Inwestycji w Modernizację Budynków</i> , opracowany w Ministerstwie Gospodarki z udziałem Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju. <i>Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski 2014</i>), w których omówiono szczegółowo szczególną rolę budynków użyteczności publicznej.
38	Uwaga ogólna	12-11-2014 r.	Fundacja Poszanowania Energii	Uwaga Generalna Dążenie do zwiększenia liczby budynków o niskim zużyciu energii wymaga zorganizowania bardzo poważnego wsparcia merytorycznego. W oparciu o uczelnie techniczne i organizacje pozarządowe powinna powstać sieć ośrodków informacyjno-instruktażowych prowadzonych szkolenia, warsztaty, pokazy, wystawy itp. dla projektantów, wykonawców, właścicieli i zarządców budynków. Powinny być także przygotowane odpowiednie poradniki, podręczniki, katalogi, broszury, ulotki i filmy instruktażowe. Powinien to być ogólnokrajowy system jednolite ukierunkowany i nadzorowany przez Ministerstwo Infrastruktury lub wyznaczoną jednostkę. Stworzenie takiego systemu nie wymaga poważnych funduszy, wymaga uznania problemów efektywności energetycznej w budynkach jako istotnego elementu poprawy gospodarki energetycznej kraju. Podsumowanie Przedstawiony dokument nie może być uznany za plan przewidziany w ustawie o charakterystyce energetycznej budynków, powinien być całkowicie zmieniony.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wyjaśnienie: Przedmiotowa regulacja ma wypełniać upoważnienie ustawowe. Omówienie działań, w tym edukacyjnych i informacyjnych zawarto w rozdziale 4 projektu. W projekcie zamieszczono informację na temat Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) 2014-2020.
39	Uwagi ogólne	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii	1. Uwagi ogólne 1. Błędny tytuł dokumentu - budynki o niskim zużyciu energii	Uwaga nie uwzględniona.

			S. A.	to nie to samo co budynki o niemal zerowym zużyciu energii (budynki niskim zużyciu energii są bardziej energochłonne), wprowadzenie takiej zamiany jest niezgodne z wymaganiami Dyrektywy (Recast EPBD) w która wymaga aby: „Państwa członkowskie opracowują krajowe plany mające na celu zwiększenie liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii.”	Wyjaśnienie: Projekt <i>Krajowego planu</i> reguluje wskazaną w uwadze kwestię, iż „budynek o niskim zużyciu energii” zdefiniowany w projekcie będzie utożsamiany z definicją zawartą w dyrektywie. Jednocześnie art. 39 ustawy o <i>charakterystyce energetycznej budynków</i> , określa, iż
40	Uwaga ogólna	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	2. Niespójność dokumentu - w niektórych miejscach, np. str. 18, posługuje się pojęciem budynków o niskim zużyciu energii a w innych, np. str. 41, jest mowa o budynkach o niemal zerowym zużyciu energii, przyjmuje się, że oba pojęcia oznaczają to samo co jest błędem.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Jak powyżej. Dodatkowo w przypadku cytowania lub posługiwania się określeniami zawartymi w dyrektywie 2010/31/UE stosowano pojęcie z wymienionej dyrektywy tj. określenie: „budynek o niemal zerowym zużyciu energii”.
41	Uwaga ogólna	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	3. Opracowany dokument nie jest planem działań - nie zawiera takich elementów jak: a. ocena efektywności i skuteczności istniejących rozwiązań prawnych i finansowych mających wspierać proces poprawy efektywności energetycznej budynków, np. wpływu certyfikatów energetycznych na zmniejszenie zużycia energii przez budynki, b. propozycje nowych rozwiązań zachęcających do zwiększania efektywności energetycznej budynków, c. harmonogram wdrażania działań oraz metody oceny ich efektywności.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Projekt <i>Krajowego planu</i> realizuje upoważnienie ustawowe do jego opracowania.
42	Uwaga ogólna		Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	4. Braki literaturowe - dokument nie uwzględni licznych opracowań krajowych 1 zagranicznych, wyników projektów międzynarodowych zawierających rekomendacje dla Polski, np. NorthPass, rekomendacji organizacji międzynarodowych. Przykładowo The World Business Council for Sustainable Development w raporcie EEB Laboratory Poland określa główne bariery ograniczające wzrost liczny budynków o niemal zerowym zużyciu energii w Polsce: a. mała świadomość społeczna, b. brak wiedzy i umiejętności wśród architektów, projektantów i wykonawców, c. brak długofalowej polityki państwa w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków, d. brak zaangażowania wszystkich uczestników procesu budowlanego.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Projekt <i>Krajowego planu</i> realizuje upoważnienie ustawowe do jego opracowania. Bibliografia określa te źródła, z których bezpośrednio cytowano informacje zawarte w projekcie.
43	Pkt 4.5, Projekt <i>Krajowego planu</i>	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	5. Nieuwzględnienie wymagań dyrektywy o efektywności energetycznej - główne postanowienia nowej Dyrektywy nakładają na państwa członkowskie między innymi następujące obowiązki: a. zapewnienia poddawania renowacji, od dnia 1 stycznia 2014 r., 3 % całkowitej powierzchni ogrzewanych lub chłodzonych budynków administracji rządowej w celu spełnienia wymogów odpowiadających przynajmniej minimalnym standardom wyznaczonym dla nowych budynków, zgodnie z założeniem, że budynki administracji publicznej mają stanowić wzorzec dla pozostałych;	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Projekt <i>Krajowego planu</i> realizuje upoważnienie ustawowe do jego opracowania. Jak już wyjaśniano w odpowiedzi na powyższe uwagi, wskazanej kwestii m.in. wypełnienia art. 4 dyrektywy 2012/27/UE dotyczą inne dokumenty, o czym jest mowa m.in. w pkt 4.5 projektu.

				<p>b. ustanowienia długoterminowej strategii wspierania inwestycji w renowację krajowych zasobów budynków mieszkaniowych i użytkowych zarówno publicznych, jak i prywatnych.</p> <p>Dokument nie podaje jak duży procent budynków jest poddawany termomodernizacji rocznie i jak jest ona skuteczna z punktu widzenia energetycznego.</p>	
44	Pkt 4.5, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	6. Niewystarczające uwzględnienie działań termomodernizacyjnych - w dokumencie można odnaleźć stwierdzenie „W Polsce znaczna część istniejących zasobów budynków w najbliższym czasie będzie wymagała remontu, czy przebudowy. Prowadzone prace powinny uwzględniać działania wpływające na poprawę charakterystyki energetycznej budynku.” Pomimo takiego stwierdzenia brak jest oceny skuteczności prowadzonych działań termomodernizacyjnych oraz propozycji poprawy ich efektywności.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Projekt <i>Krajowego planu</i> realizuje upoważnienie ustawowe opracowania. Kwestia została wyjaśniona w odpowiedzi na powyższe uwagi.
45	Pkt 4.5, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	7. Nie uwzględnienie głębokiej termomodernizacji - może ona pozwolić na modernizację budynku istniejącego do standardu budynku o niemal zerowym zużyciu energii. Niestety istniejące regulacje prawne nie sprzyjają takim działaniom - wysokość premii termomodernizacyjnej maleje wraz z zwiększaniem się oszczędności energetycznych.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Jak powyżej.
46	Uwaga ogólna	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	8. Brak danych o budynkach energooszczędnych w Polsce - czy ich liczba rośnie czy maleje, jakim zużyciem energii się charakteryzują, jak wymagania dla polskiego budynku „o niemal zerowym zużyciu energii” zdefiniowane w Warunkach Technicznych mają się do międzynarodowych i krajowych wymagań dla budynków energooszczędnych.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Jak powyżej.
47	Uwaga ogólna	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	9. Brak oceny działania systemu świadectw charakterystyki energetycznej - czy bark klas sprzyja podwyższaniu efektywności energetycznej budynków, czy operowanie mało zrozumiałymi dla zwykłych obywateli pojęciami jak EP, EK i EU jest działaniem „dla ludzi”.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Projekt <i>Krajowego planu</i> realizuje upoważnienie ustawowe do jego opracowania. Wyjaśnienie wskazanych wskaźników EP i EK znajduje się m.in. w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 czerwca 2014 r. w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw charakterystyki energetycznej.
48	Uwaga ogólna	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	10. Brak propozycji przepisów zachęcających do budowy budynków energooszczędnych - na przykład ułatwień w procesie uzyskiwania pozwolenia na budowę, większa zdolność kredytowej inwestorów.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Projekt <i>Krajowego planu</i> realizuje upoważnienie ustawowe do jego opracowania. Wskazane w rozdziale 4 finansowe środki wsparcia zawierają informację o funkcjonujących programach mających wpływ na poprawę efektywności energetycznej budynków.
49	Wstęp, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	1.1. Uwagi szczegółowe 1. Brak informacji o autorach planu, str. 3	Uwaga bezzasadna, we wstępie projektu zamieszczono informację, iż projekt opracowywany jest przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju przy współpracy z członkami Zespołu ds. opracowania projektu <i>Krajowego planu</i> . Jednocześnie <i>Krajowy plan</i> przyjmuje w drodze uchwały Rada Ministrów.

50	Pkt 2.1.1, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	2. „Kształtowanie niskiego poziomu wartości wskaźnika zapotrzebowania na energię pierwotną (EP) w budynkach istniejących jest zazwyczaj bardziej kosztowne, a optymalny ekonomicznie poziom standardu energetycznego szacuje się na nieco gorszy w stosunku do budynków nowych.”, str. 9 - stwierdzenie bardzo ogólnikowe, o jakim poziomie konkretnie mowa?	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Zdanie ma charakter informacyjny.
51	Pkt 2.3, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	3. „Istotne znaczenie w przypadku efektywności energetycznej budynków ma struktura zużycia energii w gospodarstwach domowych. Stan aktualny oraz rekomendowany do osiągnięcia w zakresie struktury zużycia energii w budynkach został przedstawiony na poniższych wykresach.”, str. 13 - sama zmiana struktury zużycia energii, polegająca na zwiększeniu udziału energii elektrycznej, nie jest korzystna z punktu widzenia emisji gazów cieplarnianych i nie zawsze oznacza zmniejszenie energochłonności budynków.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: W projekcie wskazano źródło danych ujętych uwagą. Rysunek 6 projektu określający strukturę zużycia energii w budynkach zakłada dla zalecanego zużycia ogólne zmniejszenie zapotrzebowania na energię w budynku przy znacznym ograniczeniu jej zapotrzebowania na potrzeby ogrzewania i wentylacji.
52	Pkt 2.3, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	4. „Prawie połowa krajowych gospodarstw domowych (49,1%) użytkowała urządzenia grzewcze wykorzystujące paliwa stałe, spośród których największe zastosowanie miały dwufunkcyjne kotły centralnego ogrzewania, służące do wytwarzania ciepła i przygotowania ciepłej wody użytkowej.”, str. 14 - błąd nie ma kotłów dwufunkcyjnych (podgrzewających ciepłą wodę przepływowo i odpowiadających za centralne ogrzewanie) na paliwa stałe.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: W projekcie wskazano źródłem danych ujętych uwagą.
53	Pkt 2.1 i pkt 2.2, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	5. Podrozdział 2.2 Wykorzystanie energii i 2.1. Struktura budynków - brak informacji o budynkach energooszczędnych.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Znaczna część wskazanych uwagą podrozdziałów została opracowana w oparciu o konkretne źródło danych. Taka informacja znajduje się również w projekcie.
54	Pkt 2.4.1, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	6. Tabela 3. Struktura wiekowa zasobów mieszkaniowych w Polsce i zużycie energii, str. 16 - brak informacji czy dane uwzględniają ogrzewanie, wentylację i cwu? brak danych dla najnowszych budynków, brak źródła danych (pomiarowe czy teoretyczne)?	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: W projekcie wskazano źródłem danych ujętych uwagą.
55	Pkt 2.4.1, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	7. Podrozdział 2.4.1. Wskaźniki zapotrzebowania na energię - bardzo słaby merytorycznie, brak danych pomiarowych, nie określa potencjału zmniejszenia zużycia energii dla poszczególnych typów budynków itp.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: W punkcie zamieszczone dostępne dane, wraz ze wskazaniem ich źródła.
56	Pkt 2.4.1, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	8. Rysunek 9. Średnie wartości wskaźników EP (kolor czerwony) i EK (kolor zielony) dla budynków według ich przeznaczenia określone na podstawie dotychczas wykonanych świadectw charakterystyki energetycznej, str. 16 - brak podanego źródła, brak jednostek na osi pionowej.	Uwaga częściowo uwzględniona. Wyjaśnienie: W treści projektu stanowiącej opis do rysunku wskazano jednostkę wskaźników EK i EP. Źródło wskazanych uwagą danych było już zamieszczone w projekcie.
57	Pkt 2.4.2, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	9. Tabela 4. Zmiany wymagań w zakresie współczynnika przenikania ciepła U [W/m ² K] dla budynków wielorodzinnych - ogrzewanych do temperatury większej niż 16°C. str. 17, - oparta na starym źródle, nie uwzględnia zmiany definicji współczynnika U (raz jest U_k a raz U).	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: W punkcie zamieszczone dostępne dane, wraz ze wskazaniem ich źródła.
58	Pkt 3, Projekt	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii	10. „Niemal zerowa lub bardzo niska ilość wymaganej energii powinna pochodzić w bardzo wysokim stopniu z energii ze źródeł	Uwaga nie uwzględniona.

	<i>Krajowego planu</i>		S. A.	odnawialnych, w tym energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej na miejscu lub w pobliżu." str. 18 - brak takich wymagań w Warunkach Technicznych.	Wyjaśnienie: Uwaga wyjaśniono również w treści projektu, zarówno metodologia obliczania charakterystyki energetycznej budynku, jak i poziom wymagań określony w obowiązujących przepisach techniczno-budowlanych, czy zakres i forma projektu budowlanego, promują wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Do wytwarzania jej w pobliżu budynku zachęcają programy finansowe wskazane w projekcie.
59	Pkt 4.1, Projekt <i>Krajowego planu</i>	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	11. „Zmiany poziomu wymagań oszczędności energii i izolacyjności cieplnej przytoczone w załączniku nr 1 do <i>Krajowego planu</i> , obowiązujące od 1 stycznia 2014 r. i te jakie zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2017 r. oraz 1 stycznia 2021 r. stanowią harmonogram osiągnięcia określonych powyżej celów." str. 19 - wprowadzenie zmian w Warunkach Technicznych powinno być tylko jeden z elementów planu.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Poziom wymagań określony na kolejne lata stopniowo ma przybliżyć osiągnięcie celu głównego wskazanego w projekcie.
60	Pkt 4.1, Projekt <i>Krajowego planu</i>	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	12.4.1 Cele i harmonogram - brak odniesienia do budynków istniejących.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Jak wyżej. Wskazany cel główny jest zgodny z art. 9 dyrektywy 2010/31/UE, gdzie wskazano, iż państwa członkowskie zapewniają, aby: <ul style="list-style-type: none"> - do dnia 31 grudnia 2020 r. wszystkie nowe budynki były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii oraz - po dniu 31 grudnia 2018 r. nowe budynki zajmowane przez władze publiczne oraz będące ich własnością były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii. Założenia dotyczą budynków nowych, tych wpisujących się w zakres stosowania przepisów wskazanych w definicji budynku o niskim zużyciu energii. Tematyka dotycząca budynków istniejących została omówiona w odniesieniu do wcześniejszych uwag.
61	Pkt 4.2.1, Projekt <i>Krajowego planu</i>	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	13. „Osoba sporządzająca świadectwo, będzie miała obowiązek podzielenia się swoją fachową wiedzą, która w istotny sposób wpłynie na zmianę świadomości zarówno właściciela, jak i użytkownika budynku w zakresie możliwych, uzasadnionych ekonomicznie i efektywnych energetycznie termomodernizacji." str. 21- zadnie to należy traktować jako „pobożne życzenie”.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Karta świadectwa charakterystyki energetycznej budynku wykonana zgodnie z obowiązującym od 3 października 2014 r. rozporządzeniem z dnia 3 czerwca 2014 r. w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw charakterystyki energetycznej (Dz. U. poz. 888), zawiera zalecenia dotyczące opłacalnej ekonomicznie poprawy charakterystyki energetycznej budynku.
62	Pkt 4.2.1, Projekt <i>Krajowego planu</i>	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	14. „Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. z 2014 r. poz. 712)", str. 23 - nie sprzyja głębokiej termomodernizacji, ponieważ im większa oszczędność tym mniejsza dopłata.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Dofinansowanie ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów stanowi pomoc inwestorowi realizującemu m.in. przedsięwzięcie termomodernizacyjne. Jest więc przykładem środków finansowych ukierunkowanych na poprawę charakterystyki energetycznej budynku, dlatego została

					wskazana w projekcie <i>Krajowego planu</i> .
63	Pkt 4.2.2, Projekt <i>Krajowego planu</i>	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	15. „Mimo, iż żaden z programów nie jest jednoznacznie ukierunkowany na budynki o niskim zużyciu energii, to wszystkie spośród wymienionych wspierają ich rozwój.” str. 24 - co z programami ukierunkowanymi, brak ich w planie.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Obecnie brak jest programów zadedykowanych wyłącznie „budynkom o niskim zużyciu energii” ponieważ brak jest definicji takiego budynku. Dodatkowo przedstawione programy stanowią źródło dofinansowania inwestycji w efektywność energetyczną budynków, a więc wspierają osiągnięcie wymagań określonych w proponowanej definicji.
64	Pkt 4.2.2, Projekt <i>Krajowego planu</i>	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	16.4.2.2. Finansowe środki wsparcia - w podrozdziale brak nowych propozycji nowych systemów wsparcia oraz oceny efektów i skuteczności istniejących.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Ocena skuteczności i efektywności projektów należy do instytucji wdrażających dany program. W projekcie zamieszczono informację na temat dostępnych programów m.in. w perspektywie na lata 2014-2020.
65	Pkt 4.2.2, Projekt <i>Krajowego planu</i>	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	17. „Standard NF40 i NF15 dla budynków mieszkalnych jest szeregiem wymogów opracowanych specjalnie na potrzeby omawianego programu finansowania, które w wielu aspektach przewyższają i poszerzają, te wynikające z obowiązujących przepisów prawa oraz definicji budynku o niskim zużyciu energii.” str. 24 - program dopłat jest elementem wsparcia budynków niemal zerowym zużyciu energii (czyli zgodnie z definicją krajową budynków o niskim zużyciu energii) zatem skąd ta różnica?	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Definicja budynków o niskim zużyciu energii w formie przedstawionej w <i>Krajowym planie</i> jest dopiero opracowywana. Programy wspierające poprawę efektywności energetycznej budynków już funkcjonują. Standard NF40 i NF15 został opracowany na potrzeby konkretnej formy dofinansowania inwestycji. Przedstawione programy stanowią źródło dofinansowania inwestycji w efektywność energetyczną budynków, a więc wspierają osiągnięcie wymagań określonych w proponowanej definicji.
66	Pkt 4.2.2, Projekt <i>Krajowego planu</i>	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	18. Str. 32 - brak informacji czy zgodnie z obecnymi wymaganiami audyty energetyczne promują budynki o niemal zerowym zużyciu energii, propozycji ewentualnych zmian.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Zgodnie z ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o <i>wspieraniu termomodernizacji i remontów</i> (Dz. U. z 2014 r. poz. 712), audyt energetyczny - opracowanie określające zakres oraz parametry techniczne i ekonomiczne przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, ze wskazaniem rozwiązania optymalnego, w szczególności z punktu widzenia kosztów realizacji tego przedsięwzięcia oraz oszczędności energii, stanowiące jednocześnie założenia do projektu budowlanego.
67	Pkt 4.2.2, Projekt <i>Krajowego planu</i>	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	19. „Na dzień 31 grudnia 2013 r. BGK posiadał w ramach limitów dla premii termomodernizacyjnej - 60 700 tys., dla premii remontowej - 23 500 tys. zł, dla premii kompensacyjnej - 15 300 tys. zł.” str. 34 - plan nie odpowiada na pytanie czy środki te są wystarczające, czy trzeba je zwiększyć.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Projekt <i>Krajowego planu</i> realizuje upoważnienie ustawowe do jego opracowania.
68	Pkt 4.3.1, Projekt <i>Krajowego planu</i>	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	20.4.3. Wiedza i rozwój, 4.3.1. Działania informacyjne i edukacyjne - plan nie odpowiada na pytanie czy są skuteczne, wystarczające?	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Projekt <i>Krajowego planu</i> realizuje upoważnienie ustawowe do jego opracowania.
69	Pkt 4.3.2, Projekt <i>Krajowego planu</i>	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	21. „NFOŚiGW prowadzi program dopłat do kredytów na budowę domów energooszczędnych. Zakończone budowy, 39 budynków jednorodzinnych w standardzie NF 40, ponad 100	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie:

	planu			budynków powstających w standardzie NF15 1 NF40 można pośrednio uznać za inwestycje pilotażowe.” str. 36 - to nie są budynki pilotażowe i nie są to budynki o niskim zużyciu energii (patrz str. 24).	Przytoczone w pkt 4.3.2 inwestycje są wybranym przykładem inwestycji zmierzających do poprawy efektywności energetycznej budynków.
70	Pkt 4.4, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	22. „Zmniejszenie wartości wskaźnika EP, a tym samym łatwiejsze spełnienie warunków stawianych przez przepisy techniczno-budowlane, można osiągnąć dzięki zastosowaniu energii ze źródeł odnawialnych. Ponadto w karcie świadectwa charakterystyki energetycznej wymagane jest podanie udziału OZE w energii końcowej Uoze [%], co stanowi źródło informacji, jak również pewną formę monitoringu.” str. 37 - brak wymagań dotyczących udziału OZE w Warunkach Technicznych oraz planów w tym zakresie, zastosowanie OZE nie jest możliwe we wszystkich przypadkach co może prowadzić do niespełnienia warunku na EP.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Uwaga wyjaśniono również w treści projektu, zarówno metodologia obliczania charakterystyki energetycznej budynku, jak i poziom wymagań określony w obowiązujących przepisach techniczno-budowlanych, czy zakres i forma projektu budowlanego, promują wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.
71	Pkt 4.5, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	23. „W odniesieniu do istniejących zasobów budynków mieszkalnych optymalny poziom wskaźnika zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną oraz energii końcowej dla potrzeb ogrzewania i wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej kształtuje się następująco (rys. 11.): • EP = 75-50 kWh/(m ² rok); EK = 68-45 kWh/(m ² rok) - w przypadku budynków istniejących wybudowanych po roku 1970; • EP = 100-75 kWh/(m ² rok); EK = 90-65 kWh/(m ² rok), a w niektórych przypadkach po wprowadzeniu znacznego udziału OZE - będzie szansa na osiągnięciu EP = 75-50 kWh/(m²rok) - w przypadku budynków starszych.” str. 37-38 - plan nie określa jak powyższe wartości mają się do obowiązujących przepisów dotyczących termomodernizacji i czy wymagania takie zostały/będą wprowadzone.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Rysunek 11 oraz objaśnienia do niego zawarte w pkt 4.5, pochodzą z Pracy zbiorowej pod redakcją S. Mańkowskiego i E. Szczechowiaka, Strategiczny projekt badawczy pt. „Zintegrowany system zmniejszenia eksploatacyjnej energochłonności budynków” Zadanie badawcze nr 2. Tom I, część A: <i>Uwarunkowania przekształceń w budownictwie</i> , s.67. Zamieszczony we wskazanym punkcie schemat ma stanowić materiał informacyjny, poglądowy. Optymalny poziom wymagań w przypadku przedsięwzięcia termomodernizacyjnego powinien być określany indywidualnie dla każdej inwestycji.
72	Pkt 4.4, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	24. „Krajowy plan zawiera szereg informacji odnoszących się do poprawy efektywności energetycznej w budynkach istniejących, tak aby możliwie najlepiej niwelować różnice standardu między zabudową nową i istniejącą.” str. 41- w świetle przedstawionych informacji, np. brak wskaźników EP lub EK dla budynków po termomodernizacji, stwierdzenie takie jest fałszywe.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Jeżeli budynki poddawane termomodernizacji wpisują się w zakres stosowania rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.), wówczas w zależności od zakresu projektowanych robót należy spełnić odpowiedni zakres wymagań zawartych w ww. przepisach.
73	Pkt 4.2.2, Projekt Krajowego planu	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	25. Regionalne Programy Operacyjne (RPO) dysponujące budżetem w wysokości 1 511 674 861 EUR nie uwzględniają promocji budynków o niemal zerowym zużyciu energii lub głębokiej termomodernizacji, Krajowy Plan nie zawiera żadnych propozycji zmian w tym zakresie.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Szczegółowy wykaz zadań realizowanych w ramach RPO ukierunkowanych na poprawę efektywności energetycznej został wskazany w załączniku do projektu Krajowego planu.
74	Uwaga ogólna	12-11-2014 r.	Narodowa Agencja Poszanowania Energii S. A.	1.2. Kończąc należy wspomnieć o projektach finansowanych przez Komisję Europejską takich jak na przykład Nearly Zero-Energy Building Strategy 2020. Jego zadaniem będzie monitorowanie wprowadzania na europejskim rynku budynków o niemal zerowym zużyciu energii (stworzenie centrum monitorowania) w celu generowania danych i informacji potrzebnych do oceny i optymalizacji	Uwaga ogólna.

				polityki europejskiej. Projekt ten będzie realizowany również w Polsce.	
75	Uwaga ogólna	13-11-2014 r.	Ogólnopolskie Stowarzyszenie „Poszanowanie Energii i Środowiska”	Stowarzyszenie SAPE podziela opinię Narodowej Agencji Poszanowania Energii S.A. przedstawioną w załączniku nr 1 do pisma. Ponadto, przedstawiamy kilka uwag nie objętych tą opinią.	Uwaga dotyczy podzielenia stanowiska Narodowej Agencji Poszanowania Energii, do którego odniesienie zamieszczono w powyższych punktach Tabeli.
76	Uwaga ogólna	13-11-2014 r.	Ogólnopolskie Stowarzyszenie „Poszanowanie Energii i Środowiska”	<p>1. Przywołane rozporządzenie w sprawie warunków technicznych [1] zawiera błędy o czym sygnalizowały już wielokrotnie: Ogólnopolska Izba Architektów, Ogólnopolska Izba Inżynierów Budownictwa, Zrzeszenie Audytorów Energetycznych, Stowarzyszenie SAPE, Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju. Zawierają błędnie przyjęte wartości graniczne EP, trudno jest zatem w projekcie Krajowego planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii [3] odnosić się rozporządzenia [1] i przywoływać określone w [1] wartości w definicjach.</p> <p>a. Przyjęte w rozporządzeniu [1] podziały na rodzaje budynków oraz odpowiednie im wartości graniczne EP są błędne, dla niektórych rodzajów budynków są niemożliwe do osiągnięcia. Definicja przyjęta w [3] budynków o niskim zużyciu energii w oparciu o rozporządzenie [1] jest błędna i szkodliwa dla branży budowlanej.</p> <p>b. Metodologia określania charakterystyki energetycznej zamieszczona w rozporządzeniu w sprawie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku [2] zawiera wiele błędów i sprzeczności w stosunku do wymagań higienicznych. Wyznaczenie wartości EP i EK w oparciu o [2] generować będą wartości.</p>	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: Projekt <i>Krajowego planu</i> zawiera odwołanie do obowiązujących przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w <i>sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie</i> (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.), gdzie poziom wymagań zróżnicowano m.in. w zależności od rodzaju budynku (podział budynków ze względu na pełnioną funkcję).</p>
77	Pkt 4.3.1, Projekt <i>Krajowego planu</i>	13-11-2014 r.	Ogólnopolskie Stowarzyszenie „Poszanowanie Energii i Środowiska”	2. Plan nie uwzględnia aspektu podnoszenia świadomości inwestorów - dotyczy to inwestorów każdego rodzaju publicznych, komercyjnych i indywidualnych. Przykładem takiego działania może być zarysowany w formie koncepcji „Wielokierunkowy program promocji budownictwa energooszczędnego”, przedstawiony w ramach projektu Buildlip Skills http://www.picee.pl/bups/ , realizowanego pod patronatem Ministerstwa Gospodarki (wyjątki w załączniku nr 2).	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: W projekcie w pkt 4.3 wskazano przykładowe działania zmierzające do poprawy efektywności energetycznej.</p>
78	Uwaga ogólna	13-11-2014 r.	Zrzeszenie Audytorów Energetycznych	Zrzeszenie Audytorów Energetycznych, w pełni podziela opinie sformułowane przez Narodową Agencję Poszanowania Energii S.A., Fundację Poszanowania Energii oraz Ogólnokrajowego Stowarzyszenia „Poszanowanie Energii i Środowiska”.	Uwaga dotyczy podzielenia stanowiska Narodowej Agencji Poszanowania Energii, do którego odniesienie zamieszczono w odpowiednich punktach Tabeli.
79	Uwaga ogólna	13-11-2014 r.	Izba Architektów RP	1 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 dalej: „dyrektywa”, wprowadzając obowiązek opracowywania przez kraje członkowskie planów krajowych mających na celu zwiększenie liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii wyjaśniła jednocześnie jakie warunki takie budynki powinny spełniać : (17) „...zwiększenia liczby budynków, które nie tylko spełniają minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej , ale są zarazem jeszcze bardziej efektywne energetycznie i ograniczają przy tym zarówno zużycie energii jak i emisję dwutlenku węgla. Projekt „Planu Krajowego” poprzez zdefiniowanie budynków o niskim zużyciu energii jako	<p>Uwaga nie uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie: Projekt <i>Krajowego planu</i> realizuje upoważnienie ustawowe do jego opracowania.</p>

				spełniających minimalne wymagania przepisów wypaczył tym samym ideę zawartą w dyrektywie, polegającą na zamiarze promowania projektowania i budowania budynków prezentujących wartości /np. nowatorsko- techniczne/ ponad niezbędne minimum określone w przepisach dotyczących charakterystyki energetycznej budynków.	
80	Uwaga ogólna	13-11-2014 r.	Izba Architektów RP	2 Plan Krajowy operuje sześcioma rodzajami budynków ujętych w czterech kategoriach - załącznik nr 1, Tabela 7 i Tabela 8 str. 46. Jak już wcześniej wielokrotnie podnosiliśmy, taka kategoryzacja budynków jest niezgodna z kategoryzacją przyjętą w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE. Powtarza te kategorie za rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, w których błędnie ustalone kategorie nie pozwalają spełnić wymagań w zakresie współczynnika EP dużej grupie inwestycji pominiętej w ww kategoryzacji. Dopiero projekt rozporządzenia z dnia 1 października 2014r „w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku.” ujmuje to zagadnienie właściwie odnosząc zapisy wymagań związanych z charakterystyką energetyczną dla 11 rodzajów budynków w 5 kategoriach. Podkreślamy ponownie potrzebę doprowadzenia, do zgodnej załącznikiem 1, pkt 5 Dyrektywy, spójności wszystkich trzech aktów : „Warunków Technicznych”, „Metodologii „ oraz „Planu Krajowego”.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Projekt Krajowego planu zawiera odwołanie do obowiązujących przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.), gdzie poziom wymagań zróżnicowano m.in. w zależności od rodzaju budynku (podział budynków ze względu na pełnią funkcję).
81	Uwaga ogólna	13-11-2014 r.	Izba Architektów RP	3 W dyrektywie podkreślana jest bardzo często konieczność uzasadnienia ekonomicznego wprowadzanych uregulowań prawnych i rozwiązań technicznych w kontekście „okresu życia budynków” - zwłaszcza istniejących oraz wysokości określonych wskaźników. W części wstępnej i analitycznej Projektu Planu warto byłoby poświęcić temu zagadnieniu więcej uwagi, zamiast cytowania łatwo dostępnych dla każdego danych statystycznych dotyczących budownictwa mieszkaniowego - dlaczego akurat tej kategorii budownictwa, skoro w pierwszej kolejności zaostrzone wymagania mają spełnić budynki zajmowane przez władze publiczne.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Projekt Krajowego planu realizuje upoważnienie ustawowe do jego opracowania.
82	Uwaga ogólna	13-11-2014 r.	Izba Architektów RP	4 Zbyt mało miejsca poświęcono w Projekcie Planu zagadnieniu emisji dwutlenku węgla związanej z eksploatacją budynków o niemal zerowym zużyciu energii. Wykorzystanie do ogrzewania tych budynków promowanego sposobu pozyskania energii wykorzystującego np. biomasę może powodować w tym kontekście poważne problemy, niezależnie od pewnych preferencji metodologicznych w postaci stosowania pojęcia tzw. „zamkniętego obiegu emisji i pochłaniania CO ₂ ”.	Uwaga nie uwzględniona. Wyjaśnienie: Projekt Krajowego planu realizuje upoważnienie ustawowe do jego opracowania. Odniesiono się ogólnie do wykorzystania odnawialnych źródeł energii, co przyczynia się do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla. Ponadto wiele z omówionych programów finansowych za cel stawia sobie również ograniczenie emisji dwutlenku węgla.
83	Pkt 4.5, Projekt Krajowego planu	13-11-2014 r.	Izba Architektów RP	5 Wnioskujemy również o wprowadzenie do tekstu uchwały, szczególnie do p. 4.5. na str. 37 - zapisu mówiącego o konieczności takiego przeprowadzania działań zmniejszających energochłonność budynków istniejących, jakie przy osiąganiu założonych celów technicznych i ekonomicznych nie doprowadzałyby do degradacji charakteru i architektury budynków i budowli objętych takimi działaniami, przy szczególnym uwzględnieniu budynków zabytkowych i budynków objętych innymi formami ochrony.	Uwzględniono. Wyjaśnienie: Jednocześnie należy wskazać, iż kwestie te w powiązaniu z przepisami techniczno-budowlanymi reguluje ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446).

84	Uwaga ogólna	13-11-2014 r.	Izba Architektów RP	<p>PODSUMOWANIE</p> <p>Plan Krajowy odwołuje się do rozporządzeń ws warunków technicznych i metodologii określania charakterystyki energetycznej, które zawierają tak poważne błędy jak błędna kategoryzacja obiektów budowlanych niezgodna z Dyrektywą, błędnie wyznaczone wskaźniki EP czy też sprzeczności z obowiązującymi wymaganiami higieniczno-sanitarnymi. W rezultacie również przyjęta definicja budynków o niskim zużyciu energii jest błędna i trudna do przyjęcia.</p>	Wyjaśniono w odpowiedzi na uwagi szczegółowe.
Opinia					
85	Uwagi ogólne	24-11-2014 r.	Pracodawcy RP	<p>Stanowisko Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej wobec projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia <i>Krajowego planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii</i></p> <p>Poprawa efektywności energetycznej stanowi jedno z trzech głównych zadań unijnej polityki klimatyczno-energetycznej. Jest to zarazem cel, którego osiągnięcie okazało się najtrudniejsze. Należy podkreślić, że osiągnięcie postępów w zakresie efektywności energetycznej jest wysoce pożądane nie tylko przez Unię Europejską, lecz także przez przedsiębiorców i obywateli. Wysokie ceny energii stanowią coraz poważniejszą barierę konkurencyjną dla polskich przedsiębiorców, rywalizujących o udziały rynkowe w skali globalnej. Obywatele natomiast w coraz większym stopniu padają ofiarą zjawiska ubóstwa energetycznego, polegającego na niemożności uiszczenia opłat za zużywane ciepło i energię.</p> <p>W dużym stopniu wynika to z niskiej efektywności energetycznej budynków mieszkalnych - wysokich strat ciepła związanych z brakiem odpowiedniej izolacji. Straty ciepła dotyczą zresztą większości budynków - mieszkalnych i niemieszkalnych, w tym obiektów użyteczności publicznej, jak szkoły, urzędy czy szpitale. Celowe wydaje się więc podjęcie w tym zakresie interwencji publicznej oraz stworzenie zachęt do realizacji projektów z udziałem sektora prywatnego, chociażby w ramach partnerstwa publiczno- prywatnego (dalej: PPP). W Polsce przeprowadzono już szereg niewielkich projektów PPP w przedmiocie termomodernizacji, w ramach których podmiot prywatny realizuje i finansuje inwestycję w termomodernizację, a strona publiczna (czy też spółdzielnia bądź wspólnota mieszkaniowa) płaci jej inwestorowi wynagrodzenie pochodzące z oszczędności uzyskanych jako efekt inwestycji. Znaczące zaangażowanie sektora prywatnego - w tym poprzez PPP - pozwoli na osiągnięcie efektu skali oraz przybliży Polskę do osiągnięcia unijnego celu w zakresie poprawy efektywności energetycznej. Naszym zdaniem w opiniowanym <i>Krajowym planie...</i> rola sektora prywatnego nie została jednak ujęta w należyty sposób. Co więcej, dokument ten powiela dyskryminujące podejście chociażby w odniesieniu do sektora opieki zdrowotnej. Identyfikuje on bowiem tylko publicznych beneficjentów, czyli samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej lub te podmioty, dla których organem tworzącym jest jednostka samorządu terytorialnego. Na stronach: 26, 29, 31, 33, 50 wskazuje się publiczne zakłady opieki zdrowotnej jako beneficjentów pomocy.</p> <p>Tabela na stronie 33 przedstawia to, jak nierówno traktowane są podmioty prywatne w relacji do publicznych w skali</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Wyjaśnienie:</p> <p>Treść <i>Krajowego planu</i> została uzupełniona o informacje, dotyczące współpracy w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego, jaka może dotyczyć realizacji inwestycji, których celem jest poprawa efektywności energetycznej budynków.</p> <p>W odniesieniu do pozostałych przykładów dofinansowania zamieszczonych w <i>Krajowym planie</i>, należy wskazać, iż dotyczą one programów już funkcjonujących, w których grupa beneficjentów została ustalona przez instytucję wdrażającą. Dane zamieszczone w <i>Krajowym planie</i> mają pełnić rolę informacyjną i realizować upoważnienie ustawowe zawarte w art. 39 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o <i>charakterystyce energetycznej budynków</i> (Dz. U. poz. 1200). Potrzeba opracowania <i>Krajowego planu</i> wynika również z art. 9 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w <i>sprawie charakterystyki energetycznej budynków</i> (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str.13), którego postanowienia ww. ustawa transponuje do krajowego porządku prawnego.</p> <p>W kwestii środków dofinansowujących inwestycje w poprawę efektywności energetycznej budynków sektora opieki zdrowotnej, warto poinformować, iż w przypadku znacznej części programów, o których mowa w zgłoszonej uwadze, beneficjentami mogą, być zarówno samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, jak i podmioty lecznicze prowadzące przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 55¹ <i>Kodeksu cywilnego</i> w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych.</p> <p>Wyjaśnienie kolejnej uwagi, dotyczącej pojęcia budynku użyteczności publicznej, stanowi § 3 pkt 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w <i>sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie</i> (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.). W przytoczonym przepisie wskazano, iż przez budynek użyteczności publicznej należy rozumieć budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu,</p>

				całego kraju (z podziałem na województwa). Tabele szczegółowe dla poszczególnych województw stanowią egzemplifikację powyższego. Naszym zdaniem należy w inny sposób zdefiniować pojęcie „budynek użyteczności publicznej”, który w opiniowanym dokumencie jest utożsamiany z publicznym właścicielem, a nie świadczeniem publicznych świadczeń zdrowotnych. Usługi te, co do zasady, mogą być - i są - realizowane przez prywatnych świadczeniodawców w obiektach stanowiących prywatną własność. Zaproponowane podejście łamie zatem elementarne zasady równego traktowania podmiotów w zakresie dostępu do pomocy publicznej. Skutki zaburzenia konkurencji są oczywiste i kolosalne. W związku z tym wnosimy o skorygowanie planu w taki sposób, by nie ograniczał on kręgu beneficjentów do podmiotów publicznych w tych obszarach, w których - jak w przypadku ochrony zdrowia - funkcje publiczne są wykonywane także przez podmioty prywatne.	gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym, oraz inny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy lub socjalny. Klasyfikacja budynku, jako budynku użyteczności publicznej odbywa się na podstawie jego przeznaczenia.
Uwagi zgłoszone po terminie					
86	Uwaga ogólna	18-11-2014 r.	Konferencja Budownictwa i Nieruchomości	W nawiązaniu do prowadzonych konsultacji społecznych w zakresie projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia „Krajowego Planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii” bardzo pozytywnie oceniamy projekt Planu za kompleksowy opis stanu istniejącego, stanu prawnego oraz systemów wsparcia. Równocześnie przedkładamy szczegółowe uwagi i propozycje.	
87	Pkt 4.1, Projekt Krajowego planu	18-11-2014 r.	Konferencja Budownictwa i Nieruchomości	W projekcie planu: - brak jednoznacznej prognozy dotyczącej oczekiwanych efektów, w postaci liczby budynków niskoenergetycznych, które powstaną dzięki realizacji planu. Szczególnie dotyczy to etapów 1 i 2. Rozumiemy, iż plan zakłada, że w 3 etapie, czyli po 2020 roku, dzięki wprowadzonym już regulacjom wszystkie nowe budynki będą niskoenergetyczne – zgodnie z definicją podaną w Krajowym Planie	
88	Pkt 4.2, Projekt Krajowego planu	18-11-2014 r.	Konferencja Budownictwa i Nieruchomości	- przy świetnie przedstawionych źródłach finansowania i wsparcia dla budynków o bardzo niskim zapotrzebowaniu na energię, zabrakło informacji o wysokości kwot środków finansowych w podziale na lata lub choć etapy. W odniesieniu do np. funduszu termomodernizacji, nie ma również wskazania, czy i jak duże środki będą zapewnione w kolejnych budżetach.	
89	Pkt 4.3.3, Projekt Krajowego planu	18-11-2014 r.	Konferencja Budownictwa i Nieruchomości	Pragniemy również zauważyć, że w treści pktu 4.3.3 pt. Badania naukowe brakuje informacji, czy i jak zostały wykorzystane ich wyniki, choćby przy tworzeniu Planu	
90	Uwaga do OSR	18-11-2014 r.	Konferencja Budownictwa i Nieruchomości	Zwracamy uwagę na brak Oceny Skutków Regulacji, która w praktyce dotyczy wielu branż gospodarki, w tym budownictwa, przemysłu, energetyki, polityka społecznej, zdrowotnej, środowiskowej i obszarów życia takich jak mieszkalnictwo, ograniczanie zjawiska ubóstwa energetycznego, miejsca pracy, niskie emisje etc. Ocena skutków regulacji wymaga uzupełnienia w poniższych punktach, w których aktualnie znajduje się zapis wskazujący na brak wpływu.: - Pkt. 4 - Podmioty, na które oddziałuje projekt - Pkt. 6 - Wpływ na sektor finansów publicznych - Pkt.7 - Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe - Pkt. 9 - Wpływ na rynek pracy - Pkt. 10 - Wpływ na pozostałe obszary Niczym nieuzasadniona jest również rezygnacja z ewaluacji efektów projektu (Pkt. 12 OSR). Ewaluacja efektów, również cząstkowych, umożliwiająca wprowadzanie ewentualnych bieżących korekt, jest standardowym elementem planowana. Odnosnie Pkt 13 OSR - Wnosimy o dołączenie jako Załączników opracowań zrealizowanych w ramach prac NCBiR i przywołanych w pktcie 4.3.3 Planu.	
91	Pkt 4.2.2, Projekt Krajowego planu	18-11-2014 r.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	W projekcie „Krajowego planu (...)”: 1) na str. 25, w Tabeli dot. programu „Dopłaty do kredytów na budowę domów energooszczędnych”, w wierszu „Efekty”, proponuje się zmienić treść na: „ - Zakończenie budowy 51 budynków jednorodzinnych w standardzie NF40 i NF15 na dotację w wysokości: 1 590 tys. zł; - Kilkadziesiąt budynków powstających w standardzie NF15 i NF40;	

				<p>- 1 1 pozytywnie zweryfikowanych osiedli jednorodzinnych i wielorodzinnych. "</p> <p>Uzasadnienie: aktualizacja danych.</p> <p>2) na str. 26, w Tabeli dot. programu „Dopłaty do kredytów na kolektory słoneczne”, w wierszu „Efekty”, proponuje się zmienić treść na: „Zakończone przedsięwzięcia: 66,4 tys. instalacji (w tym 51 szt. we wspólnotach mieszkaniowych) na kwotę dotacji 443 045 tys. zł. Powierzchnia zainstalowanych kolektorów brutto: 475,2 tys. m². ” Uzasadnienie: aktualizacja danych.</p> <p>3) na str. 27, w Tabeli dot. programu „Prosument (projektowany) - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii”: a) w wierszu „Cel”, proponuje się zmienić treść na: „Budżet programu wynosi 800 000 tys. zł. ” b) w wierszu „ Okres wdrażania ”, proponuje się zmienić treść na: „Lata 2014-2022 z możliwością zawierania umów kredytu do 2020 r. ”. Uzasadnienie: aktualizacja danych.</p> <p>4) na str. 27, w Tabeli dot. programu „Prosument (projektowany) - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii”, w wierszu „ Opis”, proponuje się zmienić treść na: „Finansowane będą instalacje do produkcji energii elektrycznej lub ciepła i energii elektrycznej wykorzystujące: - źródła ciepła opalane biomasą, pompy ciepła oraz kolektory słoneczne o zainstalowanej mocy cieplnej do 300 kWt; - systemy fotowoltaiczne, małe elektrownie wiatrowe, oraz układy mikrokogeneracyjne (w tym mikrobiogazownie) o zainstalowanej mocy elektrycznej do 40 kW_e, dla potrzeb budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub wielorodzinnych, w tym również będących w budowie. Wymagana jest wysoka jakość instalowanych urządzeń, gwarancja producenta głównych urządzeń na co najmniej 5 lat, rękojmią wykonawcy na co najmniej 3 lata, projektowanie i montaż przez osoby posiadające uprawnienia. ”.</p> <p>5) na str. 28-29, w Tabeli dot. programu „Kawka - Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii”, w wierszu „Opis”, pkt 1) litera c) proponuje się uzupełnić zdanie „termomodernizacja budynków wielorodzinnych zgodnie z zakresem wynikającym z wykonanego audytu energetycznego” o następujący fragment: „wyłącznie jako element towarzyszący wymianie źródła ciepła ”. Uzasadnienie zmiany: Powyższe uszczegółowienie wynika z tego, że w ramach programu <i>Kawka</i> nie może być dofinansowana termomodernizacja budynku w którym nie następuje wymiana źródła ciepła i istotne zmniejszenie emisji pyłu (np. w budynkach zasilanych z węglów czy gazem). Działanie takie ma na celu rekompensację ewentualnego wzrostu kosztu ogrzewania z tytułu zamiany ogrzewania węglowego na gazowe lub sieciowe.</p>
92	Załącznik nr 2, Projekt Krajowego planu	18-11-2014 r.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	<p>6) <i>Dodatkowa uwaga do Załącznika nr 2, str. 50, wiersz „Dopłata do budowy domów energooszczędnych ” kolumna „ Wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe ”:</i> Wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe nie są beneficjentami w programie „Dopłaty do kredytów na budowę domów energooszczędnych ”.</p>
93	Uwagi ogólne	26-11-2014 r.	Polski Związek Firm Deweloperskich	<p>Uwagi ogólne Zdaniem PZFD przedstawiony do zaopiniowania plan, ze względu na treść w nim zawartą bez wprowadzenia koniecznych i wskazanych w stanowisku PZFD zmian, nie zawiera wystarczających elementów wskazanych w art. 39 ust 1 i 2 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków, w którym zawarto delegację ustawową do przygotowania planu. W obecnym kształcie jest to raczej sprawozdanie zawierające rys historyczny budownictwa polskiego rozszerzone o informacje, jakie działania w zakresie termomodernizacji i działań związanych ze zmniejszaniem wysokoenergetycznego budownictwa podejmowano w Polsce do 2013 roku. PZFD popiera rozwiązania mające na celu zwiększenie liczby budynków charakteryzujących się niskim lub nawet zerowym zużyciem energii. Rozsądne i zrównoważone dysponowanie źródłami naturalnymi oraz dbałość o stan środowiska stanowią o odpowiedzialności za obecne i przyszłe pokolenia, jaką cechują się dojrzałe społeczeństwa. Promowanie postaw proekologicznych jest jednym z głównych zadań, jakie rządy państw europejskich stawiają sobie w najbliższych latach. Najbardziej ekologicznym i sprzyjającym minimalizowaniu strat energii jest budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne. To właśnie ono, w obecnych warunkach gospodarczych Polski, powinno być najbardziej wspierane i promowane. Dzisiejsze warunki techniczne określają maksymalne wartości EP dla budynków jednorodzinnych na poziomie 120 i wielorodzinnych na poziomie 105 kWh/(m² x rok) i będą stopniowo zaostrzane do roku 2021. Dla porównania, budownictwo jednorodzinne z okresu 1950 -1980 to zużycie energii na poziomie ok 300 kWh/(m² x rok), podobne zużycie mają budynki z wielkiej płyty. Z punktu widzenia nadrzędnego celu, jakim jest minimalizacja zużycia energii przez budynki, konieczne jest zdecydowane wspieranie</p>

				energooszczędnego budownictwa wielorodzinnego oraz intensywnego (zorganizowanego, domy szeregowo) budownictwa jednorodzinne. Rozproszone budownictwo jednorodzinne charakteryzuje się natomiast największymi stratami energii spowodowanymi brakiem „efektem grupy” oraz koniecznością przesyłania energii na duże odległości. W świetle powyższego zasadne jest zatem wprowadzenie jak największej ilości mechanizmów wsparcia dla nowego, energooszczędnego budownictwa wielorodzinnego oraz intensywnego budownictwa jednorodzinne, co pozwala na racjonalniejsze wykorzystanie zasobów naturalnych Polski.
94	Uwagi ogólne	26-11-2014 r.	Polski Związek Firm Deweloperskich	Uwagi szczegółowe We wprowadzeniu do opiniowanego dokumentu na stronie 6 pkt 1.1 znajdujemy przywołanie przepisu prawnego, na podstawie którego opracowany został opiniowany plan oraz elementy, jakie powinien zawierać, wśród których znajduje się: <ol style="list-style-type: none"> 1. definicja budynków o niskim zużyciu energii, 2. działania promocyjne podejmowane w celu zwiększenia liczby budynków nisko energetycznych, 3. harmonogram osiągnięcia celów wskazanych w punkcie 2.
95	Rozdział 3, Projekt Krajowego Planu	26-11-2014 r.	Polski Związek Firm Deweloperskich	W rozdziale 3 planu (str. 18) zawarto definicję „budynku o niskim zużyciu energii” i jest ona tożsama z określonymi w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie z dnia 12 kwietnia 2002 r. (Dz. U. nr 75, poz. 690) wartościami EP. Takie rozwiązanie skutkuje całkowitym przeniesieniem ciężaru realizacji celów planu na inwestorów, tak więc trudną do osiągnięcia wydaje się możliwość przygotowania harmonogramu realizacji tych celów wskazanych w planie pkt 3. Plan bowiem nie zawiera rozdziału poświęconego prognozom rozwoju pierwotnego rynku mieszkalnego w Polsce, jak również nie zawiera takich prognoz w odniesieniu do działań termomodernizacyjnych. Ponadto, wskazany w planie cel główny, zostanie osiągnięty nie poprzez realizację, czy stosowanie zapisów planu, który zgodnie z art. 87 Konstytucji RP, nie stanowi źródła prawa powszechnie obowiązującego, lecz przez realizację nowych inwestycji zgodnie z rozporządzeniem o warunkach technicznych. Przedstawiciele branży pierwotnego budownictwa mieszkaniowego już dziś są gotowi do realizacji inwestycji spełniających wyższe wymagania w odniesieniu do EP budynku, nie znajdują jednak żadnych zachęt ani wsparcia ze strony państwa do podjęcia takich działań przed terminami wynikającymi z przepisów prawa.
96	Rozdział 4, Projekt Krajowego planu	26-11-2014 r.	Polski Związek Firm Deweloperskich	W przygotowanym planie pkt 4.2.1 (str. 20) nie znajdujemy wypełnienia punktu drugiego roli planu, a więc propozycji mającej na celu popularyzację zakupu mieszkań lub domów jednorodzinnych z rynku pierwotnego połączonych z zachętami dla potencjalnych nabywców, aby inwestowanie w budynki o niskim zużyciu energii było dla nich opłacalne. PZFD uznaje więc przedstawione w programie działania administracji centralnej, mające na celu promowanie budynków o niskim zużyciu energii, za niewystarczające. Zdaniem PZFD konieczne jest precyzyjne wskazanie elementów promocji budownictwa niskoenergetycznego w planie oraz podjęcie działań realizujących promocję nowego budownictwa mieszkaniowego cechującego się niskim zużyciem energii. W społeczeństwie polskim istnieje już świadomość wyboru proekologicznych i tańszych w dłuższym okresie eksploatacji sprzętów np. AGD czy RTV, natomiast administracja publiczna od wielu lat całkowicie zaniechała działań mających na celu stworzenie systemu zachęt prawnych i spójnego systemu promocji w odniesieniu do zakupu mieszkań czy domów. Propozycja zmiany: <ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie 0% VAT- u dla budynków spełniających wymagania energetyczne z 2021 roku, które zostaną oddane do użytkowania przed tym terminem, • wprowadzenie zachęt w postaci obniżenia podatku dochodowego dla budujących lub kupujących mieszkania lub domy niskoenergetyczne, • wprowadzenie niższych stawek podatku od nieruchomości dla właścicieli takich mieszkań lub domów lub obniżenie stawki podatku dochodowego od najmu nieruchomości energooszczędnych. • przygotowanie i uruchomienie programu dopłat do zakupu mieszkań lub domów niskoenergetycznych.
97	Rozdział 4, Projekt Krajowego planu	26-11-2014 r.	Polski Związek Firm Deweloperskich	W punkcie 4.3.2 (str. 36)- wskazano projekty demonstracyjne i pilotażowe w oparciu tylko o budynki jednorodzinne, zdaniem PZFD należy rozszerzyć listę projektów również o inwestycje wielorodzinne, realizowane nie tylko w ramach programów NFOŚiGW.
98	Rozdział 4, Projekt Krajowego planu	26-11-2014 r.	Polski Związek Firm Deweloperskich	W punkcie 4.3.3 - opisano projekt badawczy polegający na opracowaniu rozwiązań technicznych i organizacyjnych w zakresie projektowania, wznoszenia i eksploatacji budynków, które mają prowadzić do zmniejszenia energochłonności. Nie wskazano natomiast gdzie zaprezentowane są wyniki przeprowadzonych badań, jakie są wnioski z nich płynące. PZFD postuluje o doprecyzowanie tego punktu lub jego wykreślenie z planu. W naszej ocenie wskazywanie i promowanie konkretnych rozwiązań technologicznych lub materiałowych może wpłynąć na firmy zajmujące się produkcją i dostarczaniem elementów potrzebnych do budowy domów czy mieszkań oraz prowadzić do działań korupcyjnych lub niezgodnych z zasadami wolnego rynku i swobodnego prowadzenia działalności gospodarczej. Za zasadne natomiast uważamy promowanie rozwiązań ekologicznych w budownictwie, przestrzegamy jednak przed wprowadzaniem do ewentualnych przepisów lub programów szczegółowych wytycznych lub zaleceń — jak osiągnąć

				<p>niskoenergetyczność wskazując szereg bardzo szczegółowych rozwiązań i wybór konkretnych produktów do osiągnięcia zamierzonego celu. Przykładem jest tu jedna z firm członkowskich PZFD - Dworek Polski, która od lat dostarcza domy zużywające zdecydowanie poniżej 40 kWh/(m² x rok) ale nie spełnia szczegółowych kryteriów wskazywanych np. w programach korzystających ze wsparcia NFŚiGW, przez co jej nieruchomości nie mogą korzystać z dopłat. Takie formułowanie zapisów programów, powoduje zahamowanie polskiej myśli technicznej i budowlanej oraz uniemożliwia rozwój innowacyjnych rozwiązań w tym sektorze gospodarki. Zdaniem PZFD najważniejszym powinno być osiągnięcie celu tj. powstanie domu energooszczędnego lub pasywnego, a nie to, jaki był proces jego powstawiania</p> <p>W programie nie wskazano źródeł finansowania realizacji osiągnięcia wskazanych przez autorów dokumentu celu, zarówno w odniesieniu do podmiotów prywatnych, jak i publicznych. Przedstawiono natomiast tylko listę potencjalnych programów do których potencjalni beneficjenci, bez uwzględnienia inwestorów, mogą aplikować celem uzyskania wsparcia finansowego na realizację inwestycji budowlanej niskoenergetycznej.</p> <p>Ponadto należy wskazać, że w programie nie określono w sposób wystarczająco ostry adresatów czy grupy docelowej, do której jest on skierowany. Uznać należy, że najbardziej pożądaną grupą społeczną, umożliwiającą realizację programu są inwestorzy i nabywcy.</p>
--	--	--	--	---

Ilekoć w tabeli, jest mowa o:

- projekcie *Krajowego planu*, należy przez to rozumieć projekt *Krajowego planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii*, który stanowi załącznik do projektu uchwały.